

Valla Vaatleja

KEHTNA VALLA AJALEHT AASTAST 1993

NR 5 (330) MAI 2026

Täna 16 lk!

Hõbelusikapeol tervitati Kehtna valla kõige nooremaid vallakodanikke

Lelle Rahvamaja täitus rõõmsa elevuse, naeratuste ja soojade kohtumistega, kui 7. mail toimus traditsiooniline Kehtna valla hõbelusikapidu. Pidulikule vastuvõtule olid oodatud pered, kelle lapsed sündisid 2025. aastal. Möödunud aastal lisandus Kehtna valda 41 uut ilmakodanikku – 41 uut lugu ja väikest inimest, kelle kasvamist ning sirmumist saab kogukond edaspidi kõrvalt näha.

Külalisi tervitasid Kehtna Lasteaia Lelle rühma lapsed, kelle siiras esinemisrõõm ja laulud löid peole sooja ning rõõmsa meeleolu. Nende etteaste tõi saali palju naeratusi ning andis pidulikule vastuvõtule ilusa alguse.

Peresid tervitas Kehtna vallavanem Eire Endrekson, kelle sõnavõtt keskendus uutele algustele, laste tähtsusele ning pere rollile lapse kasvuteel. Ta tõi esile, et iga lapse sünd on eriline ja tähendusrikas hetk – uue elu ning oma loo algus.

Lapsevanemana kõneles vallavanem ka hoolest, armastusest ja pühendumusest, mida laste kasvatamine endaga kaasa toob. Samuti rõhutas ta, et lisaks perele on oluline ka keskkond, kus laps kasvab, kus on turvaline õppida, areneda ja oma teed leida. Oma kõne lõpus luges ta katkendi Ellen Niidu „Midrimaast“ ning avaldas lootust, et Kehtna vald saab laste jaoks just selliseks paigaks, kus on kodu, hool ja inimesed, kelle juurde on alati hea tagasi tulla.

Piduliku vastuvõtu üks tähtsamaid hetki

2025. aastal sündinud lapsed koos vanematega valla hõbelusika pidulikul vastuvõtul Lelle Rahvamajas. Foto: Joonas Kreuz

oli kingituste üleandmine. Traditsiooniliselt said väikesed vallakodanikud mälestuseks hõbelusika ja nimetunnistuse – sümbolised kingitused, mis jäävad meenutama elu alguses tehtud esimesi samme ning seda erilist päeva. Lisaks said pered kingituseks raamatu „Pisike puu“, mille on valla peredele saatnud Kultuuriministeerium ja Eesti Lastekirjanduse Keskus. Raamatute maailm aitab luua ühiseid lugemishetki ning toetab lapse ku-

jutlusvõime ja lugemishuvi kujunemist juba varases eas.

Pärast pidulikku osa jäädvustati ühiseid hetki fotodel, vahetati muljeid ning nautiti koosviibimist. Hõbelusikapidu on saanud armsaks traditsiooniks, mis tuleb meelde, et iga uus vallakodanik on oluline osa meie kogukonnast ja tulevikust.

Maret Salumäe
haridus- ja kultuuritööspsialist ning andmekaitsespetsialist

Emadepäeva kontsert

8. mail toimus RAKO saalis südamluk emadepäeva kontsert, mis tõi kokku muusika, kunsti ja kogukonna. Publiku ette astusid Kehtna Põhikooli mudilaskoor ja näitering, lastekoor Kraaks ning segakoor Corvus.

Erilise tähisena tähistas lastekoor Kraaks oma 20. tegevusaastat. Juubelkontsert pakkus kuulajatele palju rõõmu ja liigutavaid hetki. Õnnitleme koori väärika sünnipäeva puhul ning täname südamest koorijuhte Ead ja Lead pühendunud töö eest lauljate juhendamisel ja koori traditsioonide hoidmisel.

Kontserdi muusikalisi etteasteid täiendas kaunis slaidiesitus Kehtna Kunstide Kooli kunstiõpilaste tööd, mis lõi saalis erilise ja piduliku meeleolu.

Suur tänu kõigile, kes aitasid kaasa kontserdi õnnestumisele – Anule, Maiule, Saimale, Liisimarile, Edale, Urvele ning Helmutile korralduse ja panuse eest.

Emadepäeva kontsert pakkus rõõmu

Ühendkoorid esinemas RAKO saalis. Foto: Aare Hindremäe

nii esinejatele kui ka kuulajatele ning jääb kindlasti kõigile osalejatele kauniks mälestuseks.

Maiu Kell-Kangur
Kehtna Kunstide Kool
koolijuht

Kehtna valla koolide lõpuaktused

Kehtna Kunstide Kooli Järvakandi filiaal 28.05 kell 18
Kehtna Kunstide Kool 4.06 kell 18

Valtu Põhikool 6.06 kell 14
Kehtna Põhikool 9.06 kell 16
Järvakandi Kool 12.06 kell 16

Jaanituled Kehtna vallas

20.06 kell 18 Keava suveaias
Õhtujuht Vlatz Albrant, tantsuks mängib Mäeotsa kapell

20.06 kell 19 Eidapere jaanituli Kassivõllimäel
Esineb ansambel Carriba, õhtut juhib DJ Mamba.

22.06 kell 18 Kaarepere jaanituli küla lõkkeplatsil
Õhtujuht Allar Läll, tantsuks mängivad Janno ja Arlin

22.06 kell 18 Lokuta küla jaanituli puhkekeskuses
Esineb ansambel Entusiasmikud. Mängud ja päästetehnika tutvustus.

22.06 kell 18 Kehtna jaanituli laululaval
Õhtut juhib DJ Mamba, tantsuks mängib ansambel Sinu Naine

22.06 kell 20 jaanituli Lelle külaplatsil
Õhtujuht Pille Amur, tantsuks ansambel Kahur ja Roos

23.06 kell 19 Järvakandi jaanituli Sulleri puhkealal
Ansambel Randers ning õhtut juhivad ja plaate keerutab DJ RAUL.

Lisainfo – kultuurikava.ee

Täna lehes

Kehtna vald kuulutas välja konkursi „Skate-Sein 2026“, et leida uus ja noortepärane seinapilt Kehtna staadionimaja skatepark'i poolsele seinale. Konkursi võitjaks valiti Sandra-Liis Uutmann, kelle kavandist (pildil) valmib uus seinapilt. Lisaks saab võitja auhinnaks rula ja kiivri komplekti.

Loe lk 4.

Mittetulundusühingute projektide toetamise 2026. aasta kevadvooru tulemused

Kehtna valla MTÜ-de projektitoetuste jagamise 2026. aasta kevadvooru laekus kokku 19 projekti. Jaotatavad toetused on mõeldud valla MTÜ-de 2026. aasta investeeringute ja tegevuste toetamiseks.

Kokku oli taotlusvoorus eraldamiseks 7 500 eurot.

Mittetulundusühingute projektide toetused otsustati määrata 18 projektile järgnevalt:

- Lokuta Vabatahtliku Tuletõrje Seltsi MTÜ projekti „Lokuta küla jaanituli“ toetada 520 euroga;
- Raikküla Kärjate MTÜ projekti „Eesti taasiseseisvumisele pühendatud koduaiakontsert „Meil aiaäärne tänavas““ toetada 376 euroga;
- Kehtna Kābikūla MTÜ projekti „Kābikūla vōidupūha ja jaanipāeva tāhistamine“ toetada 64 euroga;
- Jārvakandi Vibuklubi Ilves MTÜ projekti „Treeningtegevuste lābiviimine Jārvakandi Vibuklubi Ilves“ toetada 320 euroga;
- MTÜ Jārvakandi Terviseradade projekti „Kohtunike telgi soetamine vōistluste pidamiseks“ toetada 240 euroga;
- MTÜ Klaasipealinna Kooli projekti „Jārvakandi Kooli spordiplatsi infotahvlid“ toetada 525 euroga;
- MTÜ Arendusselts Koduaseme projekti „Tantsuetendus „12 kullaketrajat“ Valtu naisrühma 10. sūnnipāeva tāhistamiseks“ toetada 360 euroga;
- MTÜ Lumideri projekti „Kehtna valla terviseradade hooldus ja parendamine“ toetada 360 euroga;
- MTÜ Rapla Jooksuklubi projekti „Eesti Staadionijooksusari 2026 Kehtna etapp“ toetada 370 euroga;
- MTÜ Rapla Kirikumuusika Festivali projekti „Festivali kontserdi korraldamine Kehtna ja Jārvakandi kirikus“ toetada 435 euroga;
- MTÜ Rapla Hokiklubi projekti „Tšehhis saalihokivōistlusel osalemine“ toetada 450 euroga;
- MTÜ Keava Haridus- ja Kultuuriseltsi projekti „Keava kultuurisuvi 2026“ toetada 600 euroga;
- MTÜ Keava Haridus- ja Kultuuriseltsi projekti „Keava laululava uus katus“ toetada 500 euroga;
- MTÜ Sydametee projekti „„Inimesed meie seas“ vestlus-ōhtute sari Kehtna vallas“ toetada 430 euroga;
- Linnaaluste Kūla Perenaiste Seltsi MTÜ projekti „Loovtegevused ja turvalisus Tarsi talu suvekoolis „Esivanemate jālgedes““ toetada 420 euroga;
- MTÜ Mesti projekti „Laste spordi- ja matkalaager 2026“ toetada 350 euroga;
- Eidapere Piirkonna Kūlade Seltsi MTÜ projekti „Eidapere Jaanisimman 2026“ toetada 500 euroga;
- MTÜ Ingliste Arendusseltsi projekti „Ingliste mudajooks 2026“ toetada 680 euroga.

Toetatavad tegevused ja investeeringud peavad olema teostatud 2026. aasta lõpuks.

Kehtna Vallavalitsus

TEAVITUS PAKENDIKONTEINERITE UUEST ASUKOHAST

Kehtna vallavalitsus annab teada, et Kehtna alevikus Coopi kaupluse parklas asunud avalikud pakendikonteinerid on tõstetud uude asukohta – Ravi tänava äärde, Kehtna päästekomando hoone taha.

Muudatuse eesmärk on:

- parendada parkimistingimusi Coopi kaupluse parklas,
- suurendada ristmiku nähtavust Kehtna lasteaia juures,
- tagada sujuvam liikluskorraldus.

Lāhijajal tuuakse uude pakendipunkti ka klaaspakendite konteiner. Samuti on kōigil vōimalus pakendeid viia Staadioni tn 11, Kooli tn 13 vōi jāätmejaama juures asuvatesse avalikesse konteineritesse.

Tāname mōistva suhtumise eest!

Kehtna Vallavalitsus

Kehtna Vallavolikogus

Kehtna Vallavolikogu istung toimus 30. aprillil kell 16.00–16.45 Kehtna valla-majas. Toimus otseülekanne Kehtna Vallavalitsuse YouTube'i kanalil.

Istungil osales 20 volikogu liiget: Allar Läll, Ervin Lega, Pille Matt, Aime Klandorf, Mari Karilaid, Janar Kleitsman, Katrin Velleste, Maiu Ild, Lauri Mōlder, Riina Tomingas, Mati Kutser, Laura Kokk, Jaanus Randla, Leaanya Leisson, Siim Riisenberg, Mikk Merekivi; veebi vahendusel Kalju Kalda, Enar Karuoja, Mait Jārvik, Katrin Anto.

Ei osalenud: Kaie Kensap.

1. Kehtna Vallavolikogu 20.06.2023 määruse nr 28 „Kehtna valla arengukava 2035“ muutmise

Varri Vāli selgitas, et mārtsikuu istungil toimus „Kehtna valla arengukava 2035“ I lugemine. Peale I lugemist oli arengukava avalikustamisel, kuid ettepanekuid ei esitatud.

Māarus kehtestati poolthāältenamusega.

2. Kinnisasja omandamise loa andmine

Ene Sulg andis ūlevaate eelnōust, millega kāsitletakse FJ Agro OŪ taotlust omandada Pōllu kūlas asuv Vormi kinnisasi. Ene Sulg selgitas, et tegemist on maatulundusmaaga, mis sisaldab pōllumajandusmaad ūle 10 hektari ning seetōttu on vajalik vallavolikogu luba vastavalt kinnisasja omandamise kitsendamise seadusele. Ene Sulg mārkis, et taotleja on esitanud nōuetekohase viieaastase tegevuskava, milles on kirjeldatud kinnisasja sihipārast ja jātksuutlikku kasutamist ning tōendatud vajalike vahendite olemasolu. Ene Sulg rāakis, et esitatud materjalide pōhjal vastab taotlus seaduse nōuetele ning loa andmine ei ole vastuolus avaliku huviga ega takista vallal oma ūlesannete tātmitist.

Otsus kehtestati poolthāältenamusega.

3. Kehtna jāätmejaama rajamise ja Jārvakandi jāätmejaama rekonstrueerimise projekt

Mario Piirmets andis ūlevaate Jārvakandi jāätmejaama rekonstrueerimise ja Kehtna jāätmejaama rajamise projekti muudatustest. Ta selgitas, et projekt on saanud rahastuse toetusvoorust, mille kogumaht oli 25 miljonit eurot, kuid projekti tegelik maksumus on esialgse prognoosiga vōrreldes kasvanud. Kui algselt oli projekti kogumaksumus ligikaudu 1,4 miljonit eurot ja valla omaosalus 280 000 eurot, siis tāpsustatud prognoosi jārgi on maksumus tōusnud umbes 1,6 miljonit euroni. Sellest tulenevalt suurenes ka omaosalus 42 000 euro vōrra. Mario Piirmets selgitas, et vallavalitsus ei leidnud tāiendava omaosaluse katmiseks kateallikaid ning vastavat summat ei ole ette nāhtud ka eelarvestrateegias. Seetōttu ei ole vōimalik esitatud kujul eelnōu volikogus hāāletada ning vallavalitsus vōttis omaosaluse suurendamise otsuse eelnōu tagasi.

Mario Piirmets selgitas, et alternatiiv-

vina on vōimalik projekti mahtu vāhendada, kārpides hoonete, platside ja muu taristu ulatust. Sellisel juhul jāaks projekt varasemalt kinnitatud eelarve piiridesse ning omaosalus ei suureneks, kuid osa lahendusi viiakse ellu lihtsustatult, nāiteks ilma hooneta vōi vāiksemas mahus.

Mait Jārvik lisas, et eelarve- ja majanduskomisjon on teemat arutanud ning toetab lahendust, mille kohaselt projekt viiakse ellu olemasoleva eelarve piires, vāhendades vajadusel mahtu.

Arutusel kāsitleti ka eelnōu menetlemise kāiku ning tōdeti, et eelnōu esialgne suunamine volikogusse toimus olukorras, kus rahastuse kateallikad ei olnud lōplikult selged.

Katrin Anto esitas kūsimumise seoses eelnōu korrektsuse ja menetlusega. Kommenteerisid Mario Piirmets ja Hans-Jürgen Schumann.

Volikogu vōttis info teadmiseks.

4. Kehtna Vallavolikogu kogukonnakomisjoni koosseisu muutmise

Mikk Merekivi selgitas, et ūks komisjoni liige esitas avalduse komisjonist lahkumiseks ning uueks komisjoni liikmeks nimetamiseks on andis nōusoleku Kehtna piirkonna esindaja Piia Pōder.

Katrin Anto soovis uue liikme kohta informatsiooni. Kommenteeris Mikk Merekivi.

Otsus kehtestati poolthāältenamusega.

5. Muud kūsimumused

1. Eire Endrekson andis ūlevaate Kehtna valla hangete hetkeseisust.

Eire Endrekson selgitas, et alates aasta algusest on mitmed hanked jōudnud lepinguni. Nende hulka kuuluvad jāätmeveoga seotud lepingud, taastuvenergia alade (T2 ja T4 tuuleparkide) sotsiaalmajanduslike mōjude analūüsi tellimine, Kehtna valla ūhisveevārgi ja kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2026–2038 koostamine, IT-seadmete hankimine Valtu Pōhikoolile ning Kehtna Vallavalitsuse ja hallatavate asutuste IT-vahendite rendihange aastateks 2026–2030.

Poolleolevat hange tōi Eire Endrekson esile, et menetluses on Valtu Pōhikooli, Kehtna Lasteaia ja Kaerepere Pesapuu toitlustusteenuse hange, samuti ōpilasliinide teenindamise hange ōppeaastateks 2026/2027–2028/2029. Lisaks on kāimas Valtu Pōhikooli hoone mōōbli, sisustuse ja vahendite hange ning vālja on kuulutatud teehoolduse hange 2026. aastaks. Ettevalmistamisel on ka lume-

tōrje hange.

Olulisema teemana kāsitleti Kehtna valla haljasalade hoolduse hanget aastateks 2026–2028, mille osas ei ole vōimalik hetkel lepingut sōlmida, kuna vaidlus on jōudnud kohtusse. Eire Endrekson selgitas, et vald ootab kohtu seisukohta ning samal ajal kaalutakse erinevaid lahendusi, et tagada teenuse jātksumine ka olukorras, kus hankemenetlus venib.

Toimus arutelul hange korraldamise pōhimōtetest, toodi vālja, et eesmärk on vāltida killustatust ning planeerida tōid piirkondade kaupa, et tagada parem kvaliteet ja kuluefektiivsus. Samuti arutati, et suuremaid ja olulisemaid hankeid arutatakse enne vāljakuulutamist eelarve- ja majanduskomisjonis, et tagada lābipaistvus ja parem ettevalmistus. Eire Endrekson lisas, et talvise teehoolduse hanke projekti on lāhijajal plaanis arutada eelarve- ja majanduskomisjonis.

Volikogu vōttis info teadmiseks.

2) Allar Läll andis ūlevaate revisjoni komisjoni esimehe pōōrdumisest seoses 30.04.2026 istungi eelnōudega ning teistel teemadel. Allar Läll lisas, et volikogu esimehe pōōrdumine on dokumentidiregistris avalikult leitav.

Volikogu vōttis info teadmiseks.

3) Katrin Anto esitas kūsimumise seoses Kehtna Kunstide Kooli Jārvakandi filiaali vōimaliku sulgemisega. Eire Endrekson selgitas vastuseks, et filiaali sulgemise otsust ei ole tehtud ning tegemist on aruteluteemaga. Eire Endrekson tōi vālja, et kāsioleva aasta eelarves ei ole filiaali tegevuseks vajalikke vahendeid ette nāhtud, mistōttu on tekkinud olukord, kus tuleb otsida lahendusi tegevuse jātksamiseks. Eire Endrekson lisas, et vallavalitsus tegeleb aktiivselt erinevate vōimaluste kaalumise ja teema tuuakse tōenāoliselt arutamiseks ka volikogusse.

Kokkuvōttes rōhutas Eire Endrekson, et eesmärk on leida jātksuutlik lahendus, kuid praegune olukord tuleneb eelkōige eelarvelistest piirangutest.

Katrin Anto esitas palve jārgmisel volikogu istungil anda ūlevaate valda puudutavatest kohtuvaidlustest ja kohtus esindamisest ning nōukogude tasudest.

Katrin Anto tānas Margit Pārnat, kellel oli 30.04.26 viimane tōōpāev, tōō eest majandusosakonna juhina.

Volikogu esimees andis teada, et jārgmine istung toimub 28. mail.

Volikogu ōigusaktide ja protokollidega saab tutvuda Kehtna Valla kodulehel www.kehtna.ee.

Triin Tarre
volikogu sekretär

Eidaperes said kokku külavanemad ja kogukondade esindajad

13. mail kogunes mitukümmend aktiivset Kehtna valla kodanikku, et osa saada traditsioonilisest Kehtna valla külade ümarlauast.

Päevakava oli parasjagu tihe ning teemasid palju.

Sissejuhatuses andis pisikesse tervituskontserdi Kehtna Kunstide Kooli kitarripilane Madli Kõrtsini (juhendaja Helmut Hark).

Seejärel oli tervitussõnadeks järg käes vallavanemal Eire Endrekson. Kohalviibijad said põgusa ülevaate hetkel toimuvatest projektidest ja hangetest ning röömudest ning muredest. Ühtlasi andis vallavanem väikese ülevaate enda kohanemisest uues ametis ja muutustest, mis aset on leidnud.

Õhtu jätkus otselülitusega Muhu valda, kust kohalik arendusspetsialist Annika Auväärt andis ülevaate põnevast aktsioonist „Nädala küla Muhu vallas“. Nimele viidi Muhu valla sünnipäeva raames läbi infokorje ja tutvustati ühe aasta jooksul iga nädal oma külasid ja asulaid. Põnev aktsioon tekitas mõtte, et võiks sarnase kodukohta reklaamiva ja tulevastele põlvedele olulise infokorje läbi viia ka meie vallas.

Edasi sai sõnajarje Päästeameti esindaja, kes andis põgusa ülevaate korteriühistute ning eramajade valmisolekust kriisiks. Lühike ent informatiivne ülevaade sisaldas ülevaadet taotluste võimalustest varjumiskohtade kohandamiseks ja generaatorite soetamiseks, nõuetest taotlejatele ning häid nippe, kuidas olla veelgi paremini valmis ootamatusteks kogukonnana.

Edasi jätkasime arutelu vabakonna teemal ning mõtete ja soovitude jagajana astus üles Teele Ojasalu. Kust saada nõu ja ideid projektitoetuste taotlemises, kes nõustaks projekte ja millised on võimalused MTÜ-de ja sihtasutuste jaoks ideede elluviimiseks?

Päeva lõpuks andis põgusa ülevaate ka piirkonna-

Fotol vasakult: Jaan Sildoja, Jaanika Ringo, Reelika Kuusemäe, Evelin Ivanov ja Riina Tomingas külade ümarlual. Foto: Aare Hindremäe

politseinik Jaan Sildoja. Millised on hetkel aktuaalsed neti- ja veebikelmuste juhtumid, millised varavastased teod on saagenud seoses suurenenud ehitustega ja kuidas end paremini hoida ja kaitsta pahalaste eest?

Suur rööm oli selle üle, et tõesti võeti aega ka „sumisemiseks“ ja peale ametlikku osa jätkus väga põnev arutelu kõikvõimalikel teemadel nii politsei, vallavanema kui ka RAEK-i esindajaga. Jagati mõtteid ja kogemusi vabas õhkkonnas.

Ümarluala kutsus kokku Kehtna valla kogukonnakomisjon. Hea külavanem või kogukonna aktivist, kui info toimunud üritusest ei jõudnud miskipärast sinu postkasti, siis ole julge ja värskenda oma andmeid valla kommunikatsioonispetsialistiga või saada vabas vormis kirjake mikk.merekivi@kehtna.ee ja hoiame sind röömuga tulevaste ürituste osas kursis.

Mikk Merekivi
kogukonnakomisjoni esimees

Rail Baltica raudteetrassi ehitusega Leedus tutvumas.

Kuidas edeneb Rail Baltica ehitus Lätis ja Leedus?

12.–13. mail tutvusid Lätis ja Leedus Rail Baltica ehitustöödega kohalike omavalitsuste esindajad piirkondadest, mida tulevane raudteetrass läbib. Õppevisiidi käigus külastati Riia lennujaama ja kesklinna terminalide ehitusi, Iecava ehitusbaasi ning Leedus kaubajaama ning põhitrassi lõiku, kus on paigaldatud juba esimesed raudtee liiprid.

Õppevisiit algas Riias, kus tutvuti Rail Baltica lennujaamaterminali ja kesklinna jaama ehitusega. Aruteludes tõdeti, et võrreldes projekti algusaastatega on muutunud nii inimeste reisimisharjumused kui ka ootused raudteega seotud teenustele, mida on mõjutanud nii koroonapandeemia kui ka sõda Ukrainas. Lätis külastati veel Iecava ehitusbaasi põhitrassi ehitusel ning teisel päeval jätkus programm Leedus.

Kaunase ja Palemonase piirkonnas külastati laadimisterminali, mis on strateegiline kahe kasutusega tsiviil- ja sõjaline laadimisterminal, mille ehitusega on ametlikult alustatud NATO operatsioonide toetamiseks, ning kaubaterminali. Jonava lähedal tutvuti põhitrassi lõiguga, kus rööpad ja liiprid on juba maas.

Leedus reisisiit Kaunase ja Vilniuse vahel rongiga, mis on Leedu praegu kõige populaarsem rongiliin. Leedu partnerid tõid esile, et noorem põlvkond eelistab üha enam keskkonnasõbralikumaid liikumisviise ning isikliku auto omamine ei ole enam iseenesestmõistetav valik.

Reisi korraldas Rail Baltic Estonia koostöös Läti ja Leedu partneritega.

Tekst ja foto Seily Sögel-Raid
kommunikatsioonispetsialist

PILTUUDIS

Omavalitsuste kommunikatsioonitöötajatele õppereisist osavõtjate ühispilt Oslos. Foto: erakogu

Kriisikommunikatsiooni õppereis 19.–20. mai

Päästeamet korraldas kohalike omavalitsuste kommunikatsioonitöötajatele õppereisi, kus tutvuti Oslo linna varjumiskohtadega ja Karlstadi linna kriisivalmidusega.

Päästeameti kommunikatsiooni ekspert Katariina Vaabel ütles, et on oluline

tutvuda teiste riikide kogemustega. Eesti omavalitsused on nii mõneski mõttes juba jõudnud sammukesti ettepoolegi, sest näiteks droonioht on meile pea iganädalane nähtus.

Norras ja Rootsi sellega hetkel veel ei

tegeleta.

Kohtumiste käigus jagati kasulikke nippe ja praktikaid vastastikku. Oli kasulik käik!

Seily Sögel Raid
kommunikatsioonispetsialist

SAAME TUTTAVAKS

Kehtna Vallavalitsusega liitusid uued ametnikud

Sven Kornak alustab tööd majandusosakonna juhina. Ta on Kehtna vallas juba varasemalt tuttav nimi, olles tegutsenud Kehtna Kutsehariduskeskuses ehitusvaldkonna juhina. Vahepeal töötas ta Rapla Vallavalitsuses ehituse juhtivspetsialistina.

Sveni senist töökäiku iseloomustab järjepidev panustamine arendamisse ja kogukonna toetamisse – olgu selleks õpilaste keskkonna kujundamine koolis või panus Ukraina sõjapõgenike abistamisse Raplas. Tema fookuses on läbimõeldud ruumiline areng ning toimiv ja turvaline elukeskkond.

Chirty Ruusalep asub tööle laste heaolu spetsialistina. Tema teekond Raplamaale algas viis aastat tagasi. Chirty on omandanud sotsiaaltöö kõrghariduse Tallinna Ülikoolis ning tal on mitmekülgne töökogemus erinevate sihtrühmadega. Ta on töötanud Inglismaal eakate tugiisikuna, kus väärtustatakse võimalust elada võimalikult kaua oma kodus ning pakkuda igapäevast tuge ja seltsi. Eestis on ta olnud tegevjuhendaja erivajadustega inimestele ning hiljem töötanud Rapla Vallavalitsuses täiskasvanute valdkonnas. Nüüd jätkab ta Kehtnas laste ja perede toetamisega, pidades oluliseks nii professionaalset arengut kui ka praktilist abi pakkumist keerulisemates eluolukordades.

Mõlemat uut kolleegi ühendab soov oma töö kaudu parendada inimeste igapäevaelu ja toetada kogukonna arengut. Soovime neile jõudu ja head tööindu Kehtna vallas.

Kehtna Vallavalitsusega liitusid uut ametnikku: majandusosakonna juht Sven Kornak ja laste heaolu spetsialist Chirty Ruusalep.

Selgusid Kehtna skatepark'i seinapildi konkursi „SkateSein 2026“ tulemused

Kehtna vald kuulutas välja konkursi „SkateSein 2026“, et leida uus ja noortepärane seinapilt Kehtna staadionimaja skatepark'i poolsele seinale. Konkursi eesmärk oli rikastada avalikku ruumi inspireeriva ja omanäolise kujundusega, mis sobituks hästi skatepark'i ja noorte õueala keskkonda.

Konkursile saadeti kokku 38 tööd.

Žürii hindas tööde puhul eelkõige originaalsust, sobivust skatepark'i keskkonda, värvikasutust ning tehnilist teostatavust suureformaadilise seinapildina.

Konkursi võitjaks valiti Sandra-Liis Uutmann, kelle kavandist valmib Kehtna skatepark'i uus seinapilt. Lisaks saab võitja auhinnaks rula ja kiivri komplekti.

Žürii eripreemiad pälvisid: **Sulvior**

Bärengrub, Pent Blank, Anna Koosma, Jako Sildoja, Casey Vahtra, Amelia Idvand, Lisett Sallo ja Kertu Liis Aalde. Kehtna Vallavalitsuse eripreemia pälvis **Gloria Kase**.

Kõigi konkursil osalenute vahel loositi välja kaks rula ja kiivri komplekti. Loosiauhinnad said **Hendri Piirsalu** ja **Sulvior Bärengrub**. Auhinnasaajatega

võetakse ühendust personaalselt.

Võitjat ja eripreemiate saajaid tunnustatakse seinapildi avamisel. Avamise aja kohta avaldatakse eraldi teade.

Kehtna vald tänab kõiki konkursil osalejaid, loominguliste ideede autoreid ning žüriid koosseisus Kaja Vaikre, Saima Randjärv, Eline Villig, Marit Fuchs ja Maret Salumäe.

Eraldi tänu Kehtna Põhikooli 6. klassi õpetajale Ulvi Koidule ja õpilastele, kes osalesid konkursil aktiivselt peaaegu kogu klassiga.

Seily Sögel-Raid
kommunikatsioonispetsialist

Sulvior Bärengrub.

Pent Blank.

Anna Koosma.

Jako Sildoja.

Casey Vahtra.

Amelia Idvand.

Lisett Sallo, Kertu Liis Aalde.

Gloria Kase.

Viljandimaa agronoomid tähistasid Kehtnas põllumajandusajaloo järjepidevust

8. mail läbis Kehtna valda Viljandimaa agronoomide retk „Ministri radadel“, mis oli pühendatud Eesti põllumajanduse suurkujude Harald Männiku ja Villo Saare 100. sünniaastapäevale. Retke jaoks oli Kehtna piirkond märgiline peatuspaik, kus kohtusid ajalooline teadus, künnikultuur ja tänapäeva tipptehnikat.

Retkeliste teekond Kehtna vallas algas Kaereperest, kus Valtu kolhoosi legendaarse esimehe Tenno Teetsi mälestuskivi juures meenutas teda kui inimest ja juhti kauaaegne töökaaslane agronoom Rein Tuk. Need lihtsad ja südamligid sõnad läksid agronoomidele sügavalt hinge, tuletades meelde aega, mil maaelu juhtisid visionäärid.

Kehtna künnikivi juures tervitas gruppi vallavolikogu aseesimees Mait Järvik, kes sai retke korraldajalt Heino Laiapealt kaasa ettepaneku tähistada 2026. aastal väärikalt Harald Männiku 100. sünniaastapäeva. Just Männik oli mees, kes tõi künnivõistlused Eestis au sisse ja kelle algatatud medalit „Kalevipoeg kündmas“ anti välja neli aastakümnet.

Üks retke kulminatsioone oli visiit Kaspar Järvala tehnikaettevõttesse OÜ Rodnas. Seal said agronoomid näha, kuidas elab Harald Männiku vaim tänapäeval – sihikindlus, tipptehnikat ja künnikultuuri hoidmine rahvusvahelisel tasemel. Järvala põhjalik tutvustus ja kaasaegsed künnitraktorid pakkusid huvi ka retkel kaasas olnud Eesti noorele künnimeistrile Jaan Hiemäele.

Retke üheks peamiseks sõnumiks oli Harald Männiku kuuluse moto: „Lõvidega alati, oinastega mitte kunagi!“ See põhimõte, mis rõhutab võimeka meeskonna ja asjatundliku juhtimise tähtsust, on aktuaalne ka tänases Eestis. Just sellist „lõvivaimu“ ja kutseu väärtustamist soovisid agronoomid oma retkega meelde tuletada.

Päeva lõpetas põgus sissevaade Kalju Laiapea hobutööriistade muuseumisse Minevik, kus retkelised tõdesid, et nii Kuusiku kui ka Kehtna väärid tulevikus veelgi põhjalikumalt külastust.

Heino Laiapea

Kehtna künnikivi juures tervitas gruppi vallavolikogu aseesimees Mait Järvik, kes sai retke korraldajalt Heino Laiapealt kaasa ettepaneku tähistada 2026. aastal väärikalt Harald Männiku 100. sünniaastapäeva. Fotod: Aare Hindremäe

„Lõvidega alati, oinastega mitte kunagi“. Selle Harald Männiku tuntud väljendi (põhimõte koostöö kohta) illustratsiooni kinkis Heino Laiapea agronoom Rein Tukile, kes meenutas mälestuskivi juures kauaaegset töökaaslast Tenno Teetsi.

Ühispiilt Viljandimaa agronoomidega Tenno Teetsi mälestuskivi juures.

36. Kehtna Liud tõi Raplasse 161 noort maadlejat

Rapla Sadolini spordihoones peetud noorte maadlusvõistlus Kehtna Liud XXXVI on selleks korraks edukalt lõppenud.

Traditsiooniline turniir tõi sel aastal kokku 161 noort Eesti maadlejat, pakudes publikule emotsioonide rohket ja sportlikult kõrgetasemelist päeva. Võistlused kulgesid heas ja toetavas õhkkonnas, kus matil nähti nii tehniliselt ilusaid sooritusi kui ka pingelisi ja tasavägiseid kohtumisi. Noorte sportlaste jaoks oli tegemist väärtusliku kogemusega, kus tuli toime tulla nii

võidurõõmu kui ka kaotuste õppetundidega.

Võistluse korraldaja Maadlusklubi Hammerlock, keda esindas võistlustel 22 sportlast, jäi sportlike tulemustega väga rahule. Klubi noored maadlejad näitasid tugevat taset ning võitlesid südikalt igas kohtumises.

Esikohale tulid Aron Andres, Dmytro Vaschenko, Daniel Samuel, Sviatoslav Bilyi ja Taavi Link. Teise koha saavutasid Sten Tarvis ja Karl Erik Vititin. Kolmanda koha väärikalt esinesid Devin Jõgi, Ihnat Mos-

tovyi, Hubert Makus, Kristjan Karuoja, Ranno Järvalt ja Villem Link. Lisaks medalivõitjatele said väärtuslikke kogemusi Dominic Jõgi, Karel Käärt, Päären Pihlakas, Lukas Vaabel, Karl Gusthav Mettas, Dominik Samuel, Johann Siitan, Karl Miikael Sõber ja Marten Masing.

Kehtna Liud jätkab oma pikaajalist traditsiooni ning juba oodatakse põnevusega järgmise aasta kohtumist maadlusmatil.

Tanel Samuel

Miks tekitab tuuleparkide protsess pahameelt?

Aprillis ja mais 2026 võis Hiie ja Lau lähistel näha toimetamas antropoloog. Kehtna vald, uurides tuuleparkide rajamise võimalusi, usaldas Antropoloogia Keskuse ekspertiisi sotsiaalmajanduslike mõjude uuringu kohalike elanike, ettevõtjate, vallaametnike ja usaldatud mõjuisikute seas. Uuring on laiapõhjaline ning sama projekti raames valmib majandusanalüüs OÜ Cumulus Consulting poolt ning Skepast & Puhkim OÜ annab teise vaate planeeringualastele küsimustele. Sel viisil on tagatud, et lai ring küsimusi saab valdkonna professionaalide poolt vastused.

Kogukonnauuringusse panustas ühtekokku 54 kohaliku inimest. Tuulepargid tekitavad palju küsimusi ja muresid, käesolevas artiklis toome esile kolm olulisemat. Uuring valmib juuni lõpuks ning sellele toetudes luuakse kaasamise teekaart, mis toob välja viisid, kuidas kohalikud inimesed saaksid protsessis kaasa rääkida.

Hiie ja Lau, mille vahemaa on vaevu 13 km, on siiski väga erinevad piirkonnad

Antropoloogilised uuringud näitavad, et iga arendatavat piirkonda tuleb võtta eraldiseisvana ning süvida kohalike inimeste teadmistesse kodukohast. Hiie ümbrus on viimase kümne aasta sees näinud noorte perede juurdevoolu ja põlistaludes uue põlvkonna pealekasvu, samas kui Lau küla on pigem hõredalt asustatud. Küla tuumikud on tugevad siiski mõlemas piirkonnas ning kohalike omavahel läbikäimine on sage. Tööstus on tuttav mõlemale piirkonnale ja kohalikud oskavad rääkida lugusid nii paremini kui ka halvemini läinud protsessidest. Hiie puudutab eeskätt Järvakandi klaasivabrik, mis on ka üks suurematest tööandjatest. Lau Sillaotsa ja Raja karjäär said omal ajal Rail Balticu ehitamiseks loodud ning raudtee rajamine ei jää ka Hiie ümbruse küladest kaugele. On tunda, et Kehtna valla mõlemad piirkonnad on juba pidanud silmitsi seisma muutustega, mis on jätnud kohalike hinge ebakindluse tuleviku osas. Kuna kohalikud leiavad, et piirkond on juba endast palju andnud, tahetakse näha tasuvusanalüüsi ning veenduda, et tuuleenergia projektid on kasulikud. Eriti huvitab kohalike, mis on konkreetne kasu, mis jääb piirkonda.

Tegus kogukond ootab läbipaistvaid protsesse

Kohalik inimene tajub hierarhia survet. Lõviosa intervjuueritustest mainis vigu kommunikatsioonis. Uuringust selgus, et inimesed peavad ebaõiglaseks, et menetlusprotsess sai alguse maaomanikega, kelle maadele võimalikud tuulikud püs-

titatakse, lepingute sõlmimisega. Alles hilisemas etapis teavitati mõjupiirkonnas ja selle lähistel elavaid inimesi tuuleparkide planeerimise võimalikkusest ja hakati organiseerima avalikke koosolekuid. Piirkonnas, mille väljapaistvaks väärtuseks on ütehoidvad ja aktiivsed kogukonnad, tahavad inimesed oma eluolu osas kaasa rääkida võimalikult varakult. Teadlike ja hakkajate kohalike tegutsemisvõime kärpimine, adresseerimata hirmude leevendamata jätmine ning lüngad infovahetuses röövivad nii vallalt kui ka arendajatelt väärtusliku sisendi motiveeritud kohaliku inimese panuse näol. Kogukond soovib objektiivseid ja ausaid vastuseid tuulepargi võimalike mõjude kohta, et teha informeeritud otsus. Näiteks tunnevad hetkel paljud, et vastused nende küsimustele on tekitanud lisaküsimusi, mis on omakorda vastuseta jäänud.

Kohaliku ekspertiisi rakendamine

Meie peagi valmiv kogukonnauuring näitab, et inimesed tahavad oma kodukoha tuleviku osas kaasa rääkida ning neil on hinnalist teadmist oma kodukandi osas, mida võiks kasutada otsuste tegemisel. Märkimisväärne osa intervjuueritustest mainis, et omaalgatuslikult on regulaarselt käidud näiteks metsaretkedel lindude pesitsuspaikade kaardistamiseks. See näitab kohalike initsiatiivi kodupaiga liigirikkuse hoidmiseks. Kohaliku ekspertiisiga arvestamine võiks eelmainitud usalduskriisi vaates olla sillaks partnerlusele. Ühest küljest toob see valitsevad organid lähemale üksikisiku tasandile ja teisalt annab lisandväärtuse kohalike aastate (kui mitte aastakümnete) jooksul kogunenud teadmiste näol.

Kuidas saavutada parim võimalik tulemus?

Inimesed vajavad keerulistes ja tuleviku jaoks määravates otsustes oma seisukoha kujundamiseks aega. Enamik intervjuueritustest tõdes, et tihti saabusid kaasamise koosolekute kutsed liiga hilja: kättetoimetamise ja koosolekute vahele jäid vaid üksikud päevad. Kõige edukam pole ka seadusega ette nähtud planeerimisprotsess, mis on sätestanud kaasamistegevused vaid ühte arenduse ajahetke. Inimesed tahaksid olla valla tulevikuplaanidega kursis pidevalt, alates ideefaasist ning varem, kui sõlmitud on lepingud või sätestatud detailplaneeringud. Praegune lähenemine tekitab kohalikes tunde tehingulisusest – toimub nende kodu n-ö kaubaks muutmine. Esimene samm peaks olema kõigi osapoolte mõistmine – millest kõneleb konkreetne koht inimestele ning kuidas on võimalik rahulike arutelude kaudu leida parim võimalik lahendus.

Antropoloogia Keskus

Leon Reitsakul täitub 40 aastat Kehtna ja Rapla maadlustreenerina

Teenekas maadlustreener Leon Reitsak (83) jõuab peagi väärika tähiseni. Tänavu sügisel möödub 40 aastat sellest, kui ta alustas maadlustreeningute läbiviimist Kehtnas. Selle aja jooksul on ta kogenud suuri õnnestumisi ning saatnud oma õpilasi Euroopa ja maailmameistrivõistlustele ning isegi olümpiamängudele.

See teekond ei ole loomulikult olnud ainult roosiline. Kui võrrelda 40 aasta tagust aega praegusega, võib öelda, et muutunud on kõik. Praegu toimuvad maadlusklubi Hammerlock treeningud tänapäevastes ruumides Kehtna Põhikooli külje all. Kui Reitsak 1986. aasta oktoobris vanas saalis treeningutega alustas, oli see vaid helesinine unistus. Või siis pigem ei osatud nii korralikest tingimustest veel unistada.

“Küsimus ei olnud ainult võitmisest mati peal, vaid väärikate ja sihikindlate noorte ette valmistamises eesootavaks eluks.

Kellelegi ei tule uudisena, et 1986 oli hoopis teistsugune aeg kui praegu. Kui treeningutega Kehtnas algust tehti, olid peaaegu kõik koolipoisid matil valmis treenima. Enne Reitsakut viis Kehtna tehnikumis trenne läbi Harri Koiduste. Ühel hetkel kutsus ta Reitsakut vaatama. Treeniti ühes klassiruumis, kuhu olid matid maha pandud. „Mulle tundus, et ma teeksin seda teistmoodi. Arvasin, et mina teeksin paremini,“ meenutas Reitsak.

Siis tegigi Koiduste pakkumise, et Reitsak võiks ise treeninguid juhendada hakata. Järgnesid nõupidamised August Englase ja Meinhard Niglasega, kes andsid sellele plaanile oma heakskiidu. Nii algaski Reitsaku töö treenerina. Algasajal treeniti spartalikes tingimustes. Ehe näide on see, et treeningusaali natukenegi soojendamiseks tuli enne trenni käivitada

da gaasi peal töötav puhur. Selle juures pidi leeki valvama, et õnnetust ei juhtuks. Kui juba trenn pihta hakkas, võis puhuri välja lülitada.

Esiialgu polnud ka klubi, mille all treeniti. MK Hammerlock asutati aastal 1992. Nimi pärineb ühest maadlusvõitlastest. Reitsakul on kontorilaua 1938. aastast pärinev Nikolai Kursmanni maadlusõpik, nahkkaantega. Seal selgitab autor, et selles võttes on koos käsivarrelukk ja poolnelson. Tegemist on keerulise ja ohtliku võttega ning klubi nimeks sobis see ideaalselt.

Õpilaste saavutused

Maadlustreeningud ei tähenda ainult võtete õppimist matil. Ühtlasi on see õppevahend, mis õpetab lapsi enda eest seisma keerulistes olukordades. Matši ajal pole võimalust loota kellegi teise kui ainult iseenda peale. Maadlus sisendab väärikust ning õpetab, et edu tuleb ainult pingutades. Teisalt annab see ausat tagasisidet, sest kui sa kaotad, oli vastane järelikult sel hetkel osavam. Seeläbi õpetab maadlus sportliku viha rakendamist ja kaotusvaluga toimetulemist.

Seda kõike on Leon Reitsak aastate jooksul oma õpilastele edasi andnud. Tervelt 35 Reitsaku õpilast on aastate jooksul võitnud Eesti meistrivõistlustelt medaleid. Mitmed neist rohkem kui ühe. Põhjamaade meistrivõistlustelt on medali teeninud Reitsaku neli õpilast: Siim Riisberg, Alari Romanov, Artur Rassmann ja Artur Vititin. EM-idel ja MM-idel on Eestit edukalt esindanud Siim Riisberg, Tanel Samuel ja Artur Vititin. Sumomaadluses tuli Karlis Bollverk maailmameistrivõistlustel kolmandaks. Ühtlasi võit

Leon Reitsak omanimelises saalis. Fotod: Aare Hindremäe

Hammerlock oli esimene maadlusklubi Eestis, kes lasi oma logo auto peale panna.

tis ta kolmanda koha sumomaadluse Euroopa meistrivõistluste individuaalarvestuses ja ka võistkondlikult.

Need tulemused torkavad muidugi silma ja ehivad nii võitjaid kui ka nende treenerit. Teisalt on Reitsaku töö olnud hoopis laiem kandepind. Ta on edasi andnud julgust ja sihikindlust, mis on aidanud tema õpilastel läbi lüüa ka elus.

Küsimus ei olnud ainult võitmisest mati peal, vaid väärikate ja sihikindlate noorte ette valmistamises eesootavaks eluks. Näiteks toimetab tema õpilane Tanel Samuel praegu Eesti Maadlusliidu asepresidendi ametipostil.

Oluline hetk saabus 2021. aasta suvel, kui esmakordselt võistles olümpiamängudel Reitsaku õpilane Artur Vititin. Ühes varasemas intervjuus Rapla-maa Sõnumitele tõi Reitsak, et oli sellest hetkest unistanud ning

seda uneski näinud ja Vititin viis selle ellu. Praegu töötab Vititin maadlusklubi Hammerlock treenerina, tehes seda koos Reitsakuga. Aastate jooksul on nende vahel välja kujunenud tugev side. Nii näiteks pani Vititin oma pojale treeneri järgi nimeks Leon. Kui Reitsak seda tõsiasja meenutas, võttis see veel praegugi tal silma märjaks.

“Matši ajal pole võimalust loota kellegi teise kui ainult iseenda peale.

Reitsaku tublidest õpilastest võiks kirjutada rohkemgi, kuid on ka teistsuguseid näiteid. On ka neid, kes on käinud tema juures trennis, jätnud selle pooleli ning hiljem kahtsenud. Reitsak seisib treeningusaali ees õues ning tema juurde jalutas sihvakas noormees, õllepudel käes. „Treener, miks sa mind ära lasid?“ küsis ta mõtlikul toonil. „Vastasin, et jah, sa olid ju nii kõva mees, et minu sõnu sa ei kuulanud. Eks ta nägi seda uut maja ja mõtles siis, et miks ta treeningud pooleli jättis. Ta kindlasti ei olnud kuidagi lääbakil, lihtsalt õllepudel oli käes, tuli minu juurde ja eks ta siis kahtses oma otsust,“ meenutas Reitsak ühte seika.

Leoni saal

Kõik, kes Reitsakut tunnevad, teavad,

et ta ei ole suu peale kukkunud. Kui on vaja oma õpilaste eest seista, siis ta teeb seda. Näiteks oli Hammerlock üheksakümnendatel esimene maadlusklubi, kus kõigil olid ühesugused võistlusdressid. Kellelgi teisel neid ei olnud ja võistlustel käies konkurendid imetlesid. Ühesuguste dresside hankimine oli puhtalt Reitsaku enda pingutus. Selleks pöördus ta Marati eksperimentaaltsehhi poole Tallinnas.

„Koputasin neile uksele ja läksin sisse. Kõik töötasid õmblusmasinate taga. Ütlesin, et mul oleks vaja 12 komplekti dresse klubile, mul on möödud olemas. Nad imestasid ja hakkasid naerma. Selgitasin, et mul on vaja siniseid dresse ja et seal oleksid ka Eesti lipu värvid peal. Nad tegidki selle ära,“ rääkis Reitsak.

Lisaks dressidele on Reitsak olnud n-ö eestvedaja ka teistes valdkondades. Näiteks oli Hammerlock esimene maadlusklubi Eestis, mis lasi oma logo panna auto peale. Samuti oldi esimene klubi, kes võttis treeningutele lasteaialapsed. Kaks olulist aastat Reitsaku jaoks olid 2019 ja 2020. Esimene 2019 – siis avati Kehtna Põhikooli külje all endiste köögiroomide asemel nüüdisaegne maadlusmaja. Selle valmimine oli kohaliku omavalitsuse, spordiringkondade ja erasektori ühise pingutuse tulemus.

“Vahepeal oli kunstnik kirjutanud saali seinale suurelt „Leoni saal“. See nimi ongi sellele ruumile jäänud.

Veel enne saali pidulikke avamist tegi Tanel Samuel oma treenerile üllatuse. Viimasel õhtupoolikul enne avamispidu ütles Samuel Reitsakule, et ta varem koju puhkama läheks. Reitsak tõi, et see palve tundus kummaline, kuid ta kuuletus sellele. Järgmisel päeval saali tulles sai ta aru, miks nii tehti. Vahepeal oli kunstnik kirjutanud saali seinale suurelt „Leoni saal“. See nimi ongi sellele ruumile jäänud.

2020 oli oluline aasta seetõttu, et siis pälvis Reitsak oma töö eest presidendi tunnustuse. 21. veebruaril 2020 andis president Kersti Kaljulaid talle üle Valgetähe V klassi teenetemärgi seerianumbriga 3556. 2014. aastal pälvis Reitsak Kehtna valla teenetemärgi.

Veel praegugi tegeleb Reitsak treeneritööga. Esmaspäeviti, kolmapäeviti, neljapäeviti ja reedeti toimuvad treeningud Kehtnas. Teisipäeviti ja neljapäeviti on need Raplas. Reitsak treenib praegu veel kõige nooremaid, ülejäänud grupid on enda peale võtnud Artur Vititin. Ühtlasi on Reitsak korraldanud aastate jooksul mitmeid võistlusi nii maadluses kui ka mitmel teisel spordialal, näiteks triatlonis, jalgpallis ja jõuspordis. Hammerlocki korraldatav maadlusturniir Kehtna Liud toimus nüüd juba 36. korda.

Rapla-maa Sõnumid

Eesti meister Edgar Peganov kuulamas treener Leonid Reitsaku nõuandeid. Aasta siis oli 1999. Foto: Leon Reitsaku erakogu

Tervis ja TURVALISUS

**TERVE
JA TURVALINE
RAPLAMA**

TERVISEKASSA

MAI 2026

Vaata, kas on sinu aasta: ära jäta võimalust kasutamata ja tule sõeluuringule

Sel aastal kutsutakse Raplamaal tasuta sõeluuringutele 5549 inimest. Kutse saavad nii ravikindlustatud kui ka ravikindlustamata elanikud.

Sõeluuringule pääseb kiiresti, sest osalejatele on eraldi ajad, mis ei sõltu tavapäraest järjekordadest. Teatud uuringute puhul saab proovi võtta kodus lahkumata.

Möödunud aastal osales kutse saanud Raplamaa elanikest emakakaelavähi sõeluuringus 65%, rinnavähi sõeluuringus 67% ja soolevähi sõeluuringus 65%.

Ida-Tallinna Keskhaigla onkoloogiakeskuse juhataja dr Elen Vettuse sõnul on sõeluuringu mõte lihtne: avastada pahaloomuline kasvaja enne seda, kui see on sümptome andnud. „Emakakaela- ja soolevähi sõeluuringu puhul saame rääkida lausa vähi ennetamisest, sest uuringuga avastatakse vähieelsed seisundid, mille ravimisega hoiame ära pahaloomulise kasvaja tekke,” ütles Vettus. „Panen südamele kõigile, kes on sel aastal sõeluuringule kutsutud: palun leidke hetk oma tervise heaks. See on lihtne samm, millel võib olla elupäästev mõju. Varakult avastatud vähk on ravitav. Ka siis, kui uuring näitab, et kõik on korras, on sellest suur kasu

– teadmine, et sinuga on kõik hästi, on omaette väärtus.“

Näitlejanna Anne Veesaar julgustab oma kogemuse põhjal kõiki kutsutuid sõeluuringule minema, isegi kui mõte uuringu tegemisest või tulemusest tundub hirmutav. „Olen lasknud soolevähi sõeluuringu mitu korda mööda, sest tunnistan ausalt – kartsin tulemust. Möödunud sügisel otsustasin aga hirmule vastu astuda ja sõeluuringus osa-

leda. Õnneks oli vastus negatiivne ja sain tagasi meelerahu. Kutsun üles ka kõiki teisi: võimalust enda tervise tasuta kontrollimiseks ei tohi mööda lasta,” rõhutas Veesaar.

Emakakaelavähi uuringut saab teha ka kodus

Sõeluuringus osalemine muutub inimeste jaoks järjest lihtsamaks ja mugavamaks. „Raplamaa Haiglas on avatud rinnakabinet. Lisaks saab

rinnavähi sõeluuringut teha mammograafiabussides, mis liiguvad üle maakonna,” selgitas Raplamaa turvalisuse ja rahvatervise spetsialist Ülle Laasner.

Emakakaelavähi sõeluuringu proovi saab anda kliinikus või teha test ise kodus. Kodutesti saab mugavalt tellida veebist või küsida apteegist. „Kodutesti on lihtne teha ning see on sama usaldusväärne kui kliinikus antud test,” lüüdis Laasner.

Soolevähi sõeluuringu sihtrühm laieneb

Tänavu laienes soolevähi sõeluuringule kutsutavate hulk. Kui seni said uuringus osaleda 58–68-aastaseid, siis tänavu kutsutakse Tervisekassa esimest korda ka kõiki 56-aastaseid mehi ja naisi. Ka soolevähi uuringu teeb inimese kodus – testikomplekti saab oma perearstikeskusest ning võetud proovi saab laborisse saata pakiautomaadi kaudu või posti teel.

Vähi sõeluuring on ennetav terviseuuring, mis on mõeldud just kaebusteta ja sümptomiteta inimestele. Sõeluuringul osalemine on tasuta kõikidele ravikindlustatud ja -kindlustamata meestele ja naistele, kes kuuluvad sel aastal sõeluuringu sihtrühma. Samuti on tasuta kõik edasised uuringud ja ravi, kui sõeluuringu käigus nende vajadus ilmneb.

Mammograafiabussid

• Rapla vald:

Raplamaa Haigla kõrval
27.07.2026 – 11.09.2026
Registreeruda numbril:
627 4470

Sadolin Spordihoone juures
25.09.2026
eelregistreerimiseta

• Kohila vald:

Keskväljaku parkla
19.10.2026 – 21.10.2026
Registreeruda numbril: **600 3155**

• Kehtna vald:

Kehtna COOP kaupluse parkla
22.10.2026 – 22.10.2026
Registreeruda numbril: **600 3155**

Järvakandi Konsumi parkla
29.10.2026 – 29.10.2026

Registreeruda numbril: **600 3155**

• Märjamaa vald:

Rahvamaja kõrval
26.10.2026 – 28.10.2026
Registreeruda numbril: **600 3155**

2026. aastal on kutsutud:

- rinnavähi sõeluuringule kõik naised sünniaastaga **1952, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972, 1974, 1976.**
- emakakaelavähi sõeluuringule kõik naised sünniaastaga **1961, 1966, 1971, 1976, 1981, 1986, 1991, 1996.**
- soolevähi sõeluuringule kõik naised ja mehed sünniaastaga **1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970.**

Lisainfo: soeluuring.ee

Õdede vastuvõttud ja uued teenused SA Raplamaa Haiglas

SA Raplamaa Haigla laiendab järjepidevalt oma teenuste valikut, et parandada raviteenuste kättesaadavust ning pakkuda patsientidele tõhusat ja personaalset tuge. Olulisel kohal on õdede iseseisvad vastuvõttud, mis võimaldavad pakkuda abi paljude haiguste ja tervisemurede korral kiiresti ja patsiendikeskselt.

Õdede vastuvõttud toimuvad saatekirja alusel, mille väljastab perearst või eriarst. Erandiks on vaimse tervise õe vastuvõtt ning suitsetamisest loobumise ja alkoholitarvitamise nõustamisteenused, kuhu saab pöörduda saatekirjata. Vastuvõtule registreerimine toimub Raplamaa Haigla polikliiniku registratuuris või telefonil 484 4050.

Praegu on haiglas avatud õe vastuvõttud mitmel erialal, sealhulgas **nahahaiguste puhul** (krüoteraapia), **sisehaigustes** (sh tromboos), **kardioloogias** (südamepuudulikkus), **endokrinoloogias** (diabeet), **psühhiaatrias**

(vaimse tervise tugi), **kirurgias** (stoomihooldus), **osteoporoosi** ja **neuroloogia** (peavalud) ning **pulmonoloogias** (astma ja krooniline kopsuhaigus).

Õe vastuvõttudel nõustatakse patsiente haiguse olemuse, ravi ja elustiili küsimustes, õpetatakse ravimite ja ravivahendite korrektset kasutamist ning toetatakse patsienti kogu raviteekonna vältel. Vajadusel tehakse uuringuid ja analüüse, hinnatakse terviseseisundit ning suunatakse patsient edasi eriarsti vastuvõtule.

Lisaks raviteenustele osutab Raplamaa Haigla mit-

meid ennetus- ja nõustamisteenuseid. **Suitsetamisest loobumise nõustamine** ning **alkoholitarvitamise häirega** patsientide toetamine on kättesaadavad ka ravikindlustuse ja saatekirjata. Alkoholitarvitamise häire korral on patsiendi esimeseks kontaktiks juhtumikorraldaja – haigla sotsiaaltöötaja Kaja Heinsaar (tel 489 0748), kes kogub esmasel andmed, annab vajalikud infomaterjalid ning registreerib patsiendi õdenõustaja vastuvõtule.

Uue teenusena pakub SA Raplamaa Haigla **kodufüsioterapiat** patsientidele, kelle tervislik seisund ei võimalda

tulla ambulatoorsele vastuvõtule. Teenus on mõeldud Rapla linnas ja kuni 15 kilomeetri raadiuses elavatele patsientidele ning on saatekirja alusel tasuta. Kodufüsioterapia eesmärk on parandada liikumisvõimet, vähendada valu ja toetada iseseisvat igapäevast toimetulekut.

Kodufüsioterapia on suunatud patsientidele, kellel on olnud insult või infarkt, pea- või seljaaju trauma, sclerosis multiplex, tserebraalparalüüs, Parkinsoni tõbi, onkoloogilised haigused, liigese endoproteesimine, luumurrud, amputatsioonid, operatsioonijärgsed liikumisrasku-

sed ning inaktiivsusest või immobilisatsioonist tingitud lihaskõrval, sealhulgas vanemiseega seotud lihaskõrval ehk sarkopeenia. Samuti on teenus abiks eakatele, kellel esineb sagedasi kukkumisi.

Iga patsiendi raviplaan koostatakse individuaalselt vastavalt tema vajadustele ja eesmärkidele ning koduvisiitide sageduse ja arvu otsustab füsioterapeut.

SA Raplamaa Haigla eesmärk on pakkuda kogukonnale kvaliteetseid, kättesaadavaid ja kaasajaseid tervishoiuteenuseid, tuues abi patsiendile võimalikult lähedale ja sobival kujul.

Kas kutsuda kiirabi või minna EMOsse? Tea, millal pöörduda

Tervisemure korral ei ole kõige olulisem ainult abi otsimine, vaid ka see, kuhu ja kelle poole pöörduda.

Õigel ajal õige valiku tegemine aitab saada kiiremini vajalikku abi ning samal ajal hoiab erakorralise meditsiini ressursid nende jaoks, kelle elu või tervis on otseselt ohus.

Sageli on piir kiirabi kutsumise, EMOsse pöördumise ja perearsti poole pöördumise vahel inimeste jaoks ebaselge. Et otsustamine oleks lihtsam ja turvalisem, on Tervisekassa koostanud juhised, mis aitavad ära tunda olukorrad, kus tuleb tegutseda viivitamata.

Kui kellegi elu on ohus, tuleb kutsuda kiirabi. Kutsu viivitamatult kiirabi, kui:

- näiliselt tervel inimesel tekkis teadvuse kaotus, teadvusehäire, tugevad hingamishäired või hingamise seiskus;
- abivajajal on järsku tekkinud tugev minestuseni viiv nõrkus;
- abivajajal on tugev valu peas, rindkeres või kõhus, mis ei leevene pärast ravimite tarvitamist või pärast perearsti soovitude järgimist;
- abivajajal on pigistav valu rinnus, õhupuudus, hingamisraskused, kahvatus, väga kiire pulss;
- esinevad südame rütmihäired, millega kaasnevad teadvushäired;
- on tugev verejooks kas haavast või kehaõonest, mida ei ole suudetud peatada;
- esineb äge allergiline reaktsioon, millega kaasneb õhupuudus, keeleturse, neelamistakistus, nahalööve;
- abivajajal on võõrkeha hingamisteedes või seeditraktis, mida kohapeal pole suudetud eemaldada;
- näiliselt tervel inimesel on järsku tekkinud kõnehäire või halvatusnäht;
- abivajajal tekkis krampihoo, mis kestab mitu minutit ja pärast mida ei taastu inimesel hingamine, teadvus;
- esinevad vigastused või trauma, mille tagajärjel abivajaja ei saa seista püsti või liigutada kätt/jalga või sellele toetuda;
- tekkis põletus kõrge temperatuuri, keemilise aine või elektrilöögi tõttu ning kannatanu üldseisund on muutunud halvaks või laiem põletuspind on villiline või põletushaavas on võõrkeha;
- abivajajal on mürgistuseseisund, millega kaasneb teadvushäire või suur nõrkus,

kahvatus, nägemishäired, krampid, südame rütmihäired.

Pöörduge erakorralise meditsiini osakonna poole:

- Tugeva ja äkki tekkinud valuga: suruv või pigistav rindkerevalu, äkki tekkinud tugev ja piinav peavalu, talumatu kõhuvalu korduva oksendamise, talumatu ravimite allumatu valu.
- Trauma või õnnetuse korral: värske traumaga, kus vigastatud kehaosa kuju on muutunud või tugevalt paisates, võõrkehaga hingamisteedes, seedetraktis vmt. Samuti haavade, luumurdude, põletuse, söövituse, mürgistuse või loomahammustusega.
- Ägeda verejooksuga: kestev seedetrakti verejooks, kuse-suguteede verejooks, äge ninaverejooks, äge verikõha.
- Ägedate seisundite korral: insuldikahtlus – äkki tekkinud kõnehäire ja kehapoole halvatus või nõrkus või tundlikkuse langus (nt üks suunurk vajub allapoole), äkki tekkinud tasakaaluhäire või peapööritus, mälu- või teadvusekaotus.
- Äärmusliku nõrkuse ja jõuetusega.
- Kui on palavikualandajatele allumatu püsiv üle 38,5 °C palavik; kõrge palavik eakal inimesel, kõrge palavik ja/või lakkamatu oksendamine keemiaravi patsiendil.
- Hingelduse, õhupuuduse, raske astmahoo korral (hingamisraskus vilistava väljahingamisega).
- Ägeda allergilise reaktsiooniga, millega kaasneb õhupuudus, kogu keha haarav ulatuslik lööve, keeleturse, neelamistakistus jmt.
- Uriinipeetusega (kusepõis ei tühjene korralikult).
- Kuni 48 tundi tagasi tekkinud südamerütmihäirete või enam kui 48 tundi kestnud südamerütmihäiretega, millega kaasneb õhupuudus ja valu rinnus.
- Tromboosikahtlusega – äkki tekkinud valu ja turse jäsemel, enamasti sääremarja piirkonnas; jäseme jahedus ja värvumine valgeks või punakas-lillaks.
- Ägedate nahapõletikega: laialdased mädanikud, põletikuline haav, millega kaasneb palavik ja vigastatud piirkonnas kiiresti (tundidega) leviv turse (ulatuslik paistetuse).
- Psüühikahäiretega, mis on inimesele endale või teistele ohtlikud: äge psühhos, segasusseisund, enesetapukatse.

Kogemusnõustamine on toetus inimeselt inimesele, pakkudes tuge ning mõistmist läbi isikliku kogemuse

URME PUNTSO,
kogemusnõustaja

Sõna „kogemusnõustaja“ on kindlasti paljud kohanud, mõni selle teenusega ka isiklikult kokku puutunud. Aga kes ta ikkagi on? Kas näiteks naabrinaine, kes sinuga lahkesti oma elukogemusi jagab, on ka kogemusnõustaja?

Lühidalt öeldes on kogemusnõustaja inimene, kes on ise läbi elanud mõne keerulise eluolukorra (nt raske haigus, kriis või sõltuvus) ning pakub pärast vastava väljaõppe läbimist tuge ja nõu teistele sarnases olukorras olijatele.

Võtmesõna on väljaõpe, mis annab tööks vajaliku teoreetilise baasi ja kindlustunde, et ajad õiget asja õigel moel. Seega igaüks, kes oma kogemusi jagab, pole veel kogemusnõustaja.

Ka mina läbisin 2019. aastal kogemusnõustaja koolituse, sain diplomi ja sestpeale olen sel alal praktikuna tegutsenud. Olen ka kogemusnõustajate katusorganisatsiooni – Kogemusnõustajate Koja – juhatuse liige. Praegu õpin sotsiaaltöö korraldust Pärnu Kolledžis.

Minu teema kogemusnõustajana on sõltuvushäired. Olen ise üle 29 aasta jaganud oma elu sõltuvustega (alkohol ja narkootikumid), aga praeguseks juba üle 9 aasta kainenat. See annab julgust olla toetajaks teistele, kes soovivad vahetada ainete tarvitamise kaine ja täisväärtusliku elu vastu. Tean omast käest, kui raske on loobuda harjumuspärasest käitumismustrist ja kui suur hirm võib olla tuleviku ees, kus tuleb saada hakkama ilma toetava karguta – alkoholi ja narkootikumideta. Ja kui tähtis on sel teekonnal lähedaste toetus nagu näiteks minul abikaasa Argo näol. Läbielatu aitab mul n-õ rohujuure tasandilt mõista ka teisi abivajajaid – ning kindlasti on ka kliendil kergem end avada, kui teab, et räägib n-õ omasugusega. Kogemusnõustamine ei hõlma kindlasti ainult sõltuvusi, teemadering on lai: vaimne tervis, kroonilised haigused, puuded, elukriisid... Lähemat teavet saab www.kogemusnõustaja.ee.

Kogemusnõustaja pole psühholoog ega arst, kes diagnoosi paneb ja ravi määrab. Kogemusnõustamine on toetus inimeselt inimesele, pakkudes emotsionaalset ja prak-

tilist tuge ning mõistmist läbi isikliku kogemuse. Kogemusnõustaja aitab leevendada hirme ja selgitada, mida taastumisprotsessis oodata. Kogemusnõustaja ja psühholoog ei asenda üksteist, vaid on osa ühisest meeskonnast, et pakkuda abivajajatele terviklikku tuge. Kogemusnõustamisest on juba saanud oluline teenus nii esmatasandi abis kui ka rehabilitatsioonis.

Kui sinul või sinu lähedasel on mure seoses sõltuvusega, siis rohkem infot minu teenuste kohta saad www.urme.ee.

KATRIN POLLI,
kogemusnõustaja

Katrin Polli: ära jää oma raskustega ükski.

Mina olen Katrin Polli - kogemusnõustaja ja Shindo teraapiameetodi praktik.

Minu teekond selleni sai alguse isiklikust kriisist, kui taastusin puukentsefaliidist ja Belli paralüüsist ning kogesin ka töö kaotust. See aeg näitas mulle, kui oluline on mitte jääda oma raskustega ükski ning kui suur väärtus on toetaval kohalolul ja mõistmisel.

Täna toetan inimesi, kes on elus keerulises kohas – olgu selleks lahukumine, üksikvanemlus, haigusest taastumine või töökaotus. Minu töö ühendab vestluse ja kehatöö, et inimene saaks tuge nii vaimselt kui ka kehaliselt.

Minu juures on turvaline ja hinnanuvaba ruum, kus saab rahulikult oma loo lahti rääkida ja otsida järgmist sammu edasi liikumiseks. Olen ka Töötukassa, Ojaveere Vaimse Tervise Keskuse ja Sanatoorium Tervise koostööpartner.

Kontakt:
+372 5602 3530
katrin@hingekogemus.ee
www.hingekogemus.ee

Puukentsefaliit on tõsine haigus, mida saab ennetada vaktsineerimisega. Vaktsineerimine toimub perearsti juures ning koosneb kolmest süstist. Hiljem on vajalik kordusvaktsiin iga 3-5 aasta järel. Lisainfo saamiseks pöördu oma perearsti poole või vaata: www.vaktsineeri.ee.

KARIN SCHMITTE,
kogemusnõustaja

Kogemusnõustaja ja hingamisteraapia praktik Karin Schmitte usub, et tervenemine ei toimu mitte ainult kehas vaid ka hinges ja vaimus

Täna tegutsen kogemusnõustajana ning hingamisteraapia (biodünaamiline hingamine ja traumavabastus, lüh. BBTRS) praktikuna ja massaažiteenuse pakujana. Kogemusnõustajana pakun tuge onkoloogilise diagnoosiga inimestele.

Minu teekond on olnud pikk, katsumusterohke, kuid samas sügavalt õpetlik ja elumuutev.

Aastal 2021 diagnoositi mul maovähk, mis eemaldati operatsiooni käigus. Taastumine on olnud pikk, olen olnud viis aastat meditsiinilise jälgimise all ja käinud regulaarselt kontrollis.

Mõni aeg hiljem, 2023. aastal, käisin ajukelme meningiomi operatsioonis, millele järgnes ka mitu kordusoperatsiooni – tegemist oli seisundiga, millega olin jälgimisel aastaid.

Need kogemused avasid minus ukse sügavama enesetunnetuse ja mõistmise poole.

Taipasin, kui oluline on keha, mee ja hinge koostöö – eriti traumade ja stressi korral. Sain aru, et ka siis, kui otsene oht on möödas, võib keha jätkuvalt elada „häireseisundis“ – eritada stressihormoone, tekitada ärevust ja pinget. Seetõttu otsustasin asuda õppima biodünaamilist hingamist ja traumavabastamise süsteemi – teraapia, mis aitab kehal leebelt ja teadlikult pingeid vabastada.

Olen õppinud ka mitmeid massaažitehnikaid ning praktiseerin neid juba seitse aastat. Lihaspingeid leevendades saab toetada ka inimese emotsionaalset ja vaimset seisundit.

2025. aasta aprillis lõpetasin kogemusnõustamise õppe Tallinnas, Loov-Ruum Koolitused OÜ-s. Praktika ajal töötasin enamjaolt patsientidega, kellel oli diagnoositud erinevatel aegadel mao pahaloomuline kasvaja.

Minu töö põhimõtteks on, et paranemine ei ole vaid füüsiline – see on emotsionaalne, vaimne ja sotsiaalne protsess. Täna olen tunnistatud vähist tervenenuks. Tervel inimesel on mitu unistust, haigel ainult üks.

Kontakt:
karinschmitte5@gmail.com

TERVIKud – samm killustatud abi asemel tervikliku toetuse poole

Raplamaa projekti juhtrühma ja vallavanemate visiit Soome 5.–6. mail.

Foto: erakogu

Eestis räägitakse üha rohkem TERVIKute loomisest – mudelist, mille eesmärk on siduda tervishoiu-, sotsiaal- ja kogukonnateenused inimese jaoks üheks tervikuks.

Praegu peab abi vajav inimene sageli ise erinevate süsteemide vahel orienteeruma, kuid TERVIKu eesmärk on tuua vajalik tugi kokku ning

muuta abi kättesaadavamaks ja inimkessemaks. TERVIKute loomine annab võimaluse kujundada Eestis süsteem, kus inimene ei pea abi otsides üksi hakkama saama, vaid saab toetust õigel ajal ja õigest kohast. Raplamaal alustab TERVIK tööd Raplamaa Haigla juures 2027. aasta juunis.

Vaheetapina viiakse haigla juures ellu projekt „Inimkeskse hoolekande- ja tervishoiusüsteemi koordineerimismudeli jätku rakendamine

Raplamaal 2026–2027“. Selle aja jooksul koostame maakonna uue sotsiaal- ja tervisevaldkonna strateegia, koonname ja toetame jätkuvalt erinevaid võrgustikke nagu näiteks sotsiaaltöötajad, perearstid, hooldekodude juhid, tugispetsialistid, öed, haigusseksid, tugigrupid jt. Jätkub ka neljandat aastat hoolduskoordineerimise perearstikeskuste juures.

Projekti juht on Ülle Laasner, e-post: ylle.laasner@raplahaigla.ee.

Hoolduskoordinaatorid tegutsevad perearstikeskuste juures

Inimesel, kellel on korruga mitu kroonilist haigust ja sotsiaalseid probleeme, on abiks hoolduskoordinaator.

Vastavalt vajadustele koostab hoolduskoordinaator inimesele hindamise, juhtumiplaani, leitakse sobivad toetused ning teenused. Ka väiksemate muredega saab abi hoolduskoordinaatorilt – et leida see järgmine samm, kui kõik tundub liiga keeruline. Kohila ja Märjamaa perearstikeskustes on meedikutel või tervishoiu-

töötajatel abiks hoolduskoordinaator **Kristi Jürgenson**: e-post kristi.jurgenson@perearstid.ee, tel 5400 5894.

Rapla ja Kehtnas **Öie Kopli-Mäekivi**: e-post koordinatoor@raplapak.ee, tel 5309 5920.

Vabatahtlik SELTSILINE

Tule vabatahtlikuks seltsiliseks!

Registreeru www.seltsilised.ee või võta ühendust oma valla koordinaatoriga!

Anne Helme (Kehtna, Märjamaa ja Kohila vald)

53932717

annehelme2@gmail.com

Küllli Hermas (Rapla vald)

56970964

kulli.hermas@rhk.rapla.ee

RAPLAMA HEADLU MESS

kell 13.00 - 17.00
Rapla Sadolin Spordihoones

TERVIS TURVALISUS SOTSIAAL

25. septembril

Üleskutse. Kui Sul on hea (sotsiaal, tervise, turvalisuse) teenus või toode, mida messil tutvustada, siis anna endast varakult teada ylle.laasner@raplamaa.ee

Abipolitseinikud suurendavad kogukonna turvalisust

KATRI REINSALU
“Abipolitseiniku roll on olla politseile vabatahtlik partner, kes aitab kaasa turvalise elukeskkonna hoidmisele,” kirjeldab Kesk-Eesti politseijaoskonna rakendusekspert Margus Kaldma. Abipolitseinike töö on väga praktiline ja inimestega seotud – nad osalevad patrullides, aitavad hoida avalikku korda ning panustavad ennetustegevusse. „Sageli tähendab see kohalolekut kogukonnas, inimestega suhtlemist, märkamist ja vajadusel reageerimist,” selgitab Kaldma.

Abipolitseinike panus ei piirdu ühe kindla valdkonnaga. Sõltuvalt piirkonnast ja vajadusest saab kaasa lüüa näiteks ennetustegevuses, kriminaalpolitsei tegevuses, piirivalves, piirkondlikus politseitoos, liiklusjärelvalves, migratsiooni järelvalves, koolituste läbiviimisel, teenindussaalides ja arenduses. Abipolitseinik peab olema täisealine ning täitma eri-

nevaid nõudeid, mis puudutavad haridust, tervislikku seisundit ja seaduskuulekat tausta.

“Kindlasti isikuomadustest on olulised vastutustunne ja usaldusväärsus, kuna tegemist on rolliga, kus tuleb teha otsuseid ja tegutseda viisil, mis mõjutab teiste inimeste turvalisust. Samuti on oluline hea suhtlemisoskus, sest suur osa tööst on seotud inimestega ning pingelistes olukordades peab abipolitseinik säilitama rahu ja tegutsema asjakohaselt. Veel on olulised koostöövõime, distsipliin ja valmisolek panustada oma aega vabatahtlikult,” räägib Kaldma.

Praktilisi oskusi, nagu esmaabi andmine, enesekaitse ja kriisiolukorras tegutsemine, õpitakse juba väljaõppe käigus.

Samm-sammuline väljajõpe

Abipolitseiniku teekond algab baasväljaõppest, mis kestab vähemalt 40 tundi ja toimub enamasti töövälisel ajal. “Seal õpitakse nii õiguse aluseid, suhtlemist kui ka praktilisi oskusi, nagu sündmuskohal tegutsemine, sidevahendite kasutamine, turvalisuse tagamine jne,” räägib Kaldma.

Pärast esmase koolituse läbimist saab abipolitseinik juba politseid praktiliselt abistada. Edasi on võimalik omandada ka ülesande iseseisvalt täitmise pädevus, milleks tu-

leb läbida täiendav 40-tunnine õpe ning koguda vähemalt 100 tundi praktilist kogemust. Lisaks toimuvad regulaarsed täiendkoolitused, et oskused püsiks värsked.

Miks liituda?

Abipolitseinike motivatsioon on erinev. Tihti peale on selleks soov panustada kogukonda. Kaldma sõnul on mitmed öelnud, et nad on riigilt ja kogukonnalt juba palju saanud ning soovivad tagasi anda, et nii endal kui ka lastel oleks turvalisem.

Mõne jaoks pakub töö ka vaheldust ja adrenaliini, samuti võimalust enesearengu ja koolitustel osaleda. On ka neid, kes kasutavad seda võimalustena veenduda, kas politseitöö võiks olla nende tulevane elukutse.

Abipolitseinikuks saamine eeldab läbimõeldud otsust, sest see tähendab aja ja energia panustamist vabatahtlikult. Õppimine ja osalemine tuleb sobitada igapäevaelu ja pere kõrvale.

“Kindlasti on kasulik oma planeeritav samm ka lähedastega läbi arutada. Kui tekib spetsiifilisi küsimusi abipolitseiniku rolli või kandideerimise kohta, siis saab sulle abiks olla sinu piirkonna politseijaoskonna abipolitseinike rühmajuht,” ütleb Kaldma.

Enne kandideerimist uuri ka internetilehte www.abipolitseinik.ee.

Raplamaa turvalisus vajab jätkuvalt ühist panust

Turvalisuse raport annab ülevaate 2025. aasta olukorrast politsei, pääste, liiklusohutuse, tööohutuse ja sotsiaalvaldkonna lõikes.

Lisaks sisaldab see infot Eesti Töötukassa, Kaitseliidu, Naiskodukaitse ning Raplamaa Haigla tegevuste kohta. Eraldi käsitletakse ka kohalike omavalitsuste samme turvalisuse suurendamisel.

Kokkuvõttes võib öelda, et Raplamaa on jätkuvalt turvaline maakond, kus pööratakse suurt tähelepanu kriisivalmidusele ja koostööle. Peamisteks probleemkohtadeks on kelmused, liiklus ja lähisuhtevägivald, kuid raskete tagajärgedega õnnetusi oli vähe. Elanike kriisivalmidus on keskmisel tasemel ning vajab edasist teadlikkuse tõstmist ja kogukondliku koostöö arendamist.

Turvalisust toetavad järjepidev ennetustöö, koolitused ning erinevate asutuste omavaheline koostöö.

Kaiu kant ei jää ootama: kriisivalmidus algab teadlikust kogukonnast

AGNES KURVITS JA KAUR KIISLER

Kaiu kogukonna liikmed

Kaiu kandis on alati osatud ühiselt tegutseda. Olgu tegemist talgutööde, kohalike sündmuste või igapäevase naabriabiga – siin teatakse, et kogukonna tugevus peitub inimestes.

Viimasel ajal on üha olulisemaks saanud küsimus, kuidas tulla toime siis, kui tavapärase elukorraldus mõneks ajaks häiritud saab.

Kriisivalmidusega on Kaiu kandis tegeletud varemgi, kuid olulise tõuke andis hiljutine Kuimetsa kriisivalmiduse ja kogukonnakaitse koolitus-sari. See näitas, et kriisideks valmistumine ei tähenda hirmu külvamist, vaid rahulikku läbimõtlemit, teadlikkust ja oskust üksteist aidata. Naaber-kogukondade kogemused kinnitasid, et valmisolek algab lihtsatest asjadest: oma inimeste, oskuste ja võimaluste tundmisest ning kokkuleppest, kuidas vajadusel tegutseda.

Koolitusest innustatuna alustasime Kaiu kandi kriisiplaani koostamist. Esmalt

Foto tehtud Pärnu Rahvaulikoolis 05.05.2025, kus osa Kaiu kriisimeeskonnast osales koolitusel "Koo rohkem kui üksi – kriisivalmidus kogukonnast".

hakkasime vestluste ja arutelude kaudu kaardistama, millised tugevused ja ressursid meie piirkonnas juba olemas on. Eesmärk ei olnud luua kontrollivat registrit, vaid saada parem ülevaade teadmistest, oskustest ja vahenditest, millele keerulisemal hetkel toetuda. Esialgne kaardistus oli julgustav: Kaiu kandis on generaatoreid, puurkaeve, esmaabioskustega inimesi, tehnikat, küttepuid ja palju muud vajalikku. Kõige olulisem on aga tahe üksteist aidata.

Täna on valminud Kaiu kandi kriisiplaani esialgne kavand. Selles on kirjeldatud peamised rollid, tegevused ja kokkulepped: määratletud on juhtgrupp, läbi mõeldud info liikumine ning kaardistatud piirkonna kriisikeskuse roll. Samas ei ole kriisiplaan lõplik dokument, vaid elav töövaht, mida tuleb kogemuste ja uute teadmiste põhjal pidevalt täiendada. Et plaan ei jääks ainult paberile, esitasime maikuu alguses taotluse Kodanikuühiskonna Sihtkapitalile ehk KÜSKile. Toetuse

abil loodame soetada kriisikeskusele vajalikku varustust ning korraldada koolitusi ja kaasamistegevusi, mis aitaksid suurendada kogukonna valmisolekut ja turvatunnet.

Ees ootab veel kohalike inimeste laiem kaasamine, sest kriisivalmidus ei peaks olema väikese töörühma teema, vaid võimalikult paljude Kaiu kandi inimeste ühine teadmine ja kokkulepe.

Rõõmu teeb ka see, et Kaiu alevikku ümbritsevad viis küla koostavad samuti oma kriisiplaane. See näitab, et valmisolek sünnib igas külas ja kogukonnas eraldi.

Edaspidi soovime need teadmised paremini siduda, et kogu Kaiu kant toimiks vajadusel ühtse ja läbimõeldud tervikuna.

Kriisiplaani koostamine ei ole ühe inimese ega organisatsiooni töö. Selle väärtus sünnib koostöös ettevõtjate, kooli, kohaliku omavalitsuse, külade eestvedajate ja kõigi nende inimestega, kes on valmis panustama. Kui kogukond tegutseb ühes infoväljas, on ka keerulisemal hetkel lihtsam rahulikult jääda, infot jagada ja abikorraldada.

Kriisivalmidus on nagu kindlustunne: loodame, et meil ei lähe seda kunagi päriselt vaja, aga kui läheb, siis on hea teada, et oleme selleks koos valmistunud.

Vajad abi kriisis paremaks toimetulekuks? Päästeameti koolitus tuleb appi!

2025. aastal oli Eestis vaid umbes 13% inimestest kriisideks valmis.

Päästeameti ülesanne on aidata elanikel paremini valmistuda olukordadeks, kus tavaline elurütm võib olla tõsiselt häiritud.

Päästeameti koolitused annavad „tööriista“

Elu on meid tihti proovile pannud mitmesuguste katsumustega, olgu selleks COVID pandeemia ja Ukraina sõjapõgenikud või hoopis heitlike talveilmade uperpallid lumemasside, seejärel üle kallaste tõusnud veekogudega, nüüd droonioht.

Päästeamet pakub Eesti elanikele ja asutustele võimalust tellida tasuta praktilisi koolitusi. Koolitusel räägime: võimalikest ohtudest ja hädaolukordadest; tutvustame kanaleid, kust leida infot ohtude kohta; vaatame üle, milline peaks olema kodune kriisiva-

Päästeameti kriisikoolituste teemad:

- Elanikkonnakaitse Eestis
- Hädaolukorrad ja elutähtsate teenuste katkestused
- Isiklik ettevalmistus ja kriisivarud
- Evakatsioon ja varjumine
- Ohuteavitus ja usaldusväärsed infoallikad
- Planeerimise ja koostöö olulisus

ru; vestleme ohuteavitusest, varjumisest ja evakatsioonist. Päästeameti koolitused annavad „tööriista“, kuidas kriisilukordades paremini hakkama saada.

Elanikkonnakaitse koolitused on kaasaaravad, teeme praktilisi harjutusi ja jagame näiteid. Toimunud koolitustele on antud ainult positiivset tagasisidet.

Koolitust saavad tellida kõik – omavalitsused, kogukonnad, asutused, ettevõtted

Päästeamet ootab teadmisi ja oskusi omandama nii kohalike omavalitsuste töötajaid, kogukondi, eratevõtteid kui ka avaliku sektori asutusi, korteriühistuid, lastelaagreid, avalike ürituste korraldajaid jt.

Kohalikud omavalitsused on päästeameti tähtsaimad partnerid kriisivalmiduse alal. Nad on ka kriisilukorras inimeste kõige lähemad abistajad. Teadlikum omavalitsustöötaja saab kriisi ajal panustada olukorra lahenda-

misse, kui tal endal on kodune valmisolek hästi läbi mõeldud.

Kogukonnad saavad kriisilukorras olla oma liikmetele tõhusaks toeks. Et kogukond saaks kriisilukorras hakkama, tuleb varakult läbi mõelda, kuidas selleks ühiselt valmis olla. Mõistlik on valmistada ette kogukonna kriisimeeskond, koostada kogukonna kriisiplaan ning hankida riigi abil vajalikud vahendid. Korteriühistutel on võimalus tellida lühem kriisikoolitus oma üldkoosolekule. Ettevõtteid ja asutused saavad kutsuda koolitaja tööohutusosalasele koolituspäevale või miks mitte motivatsiooniüritusele.

Päästeameti kriisikoolitused on tasuta eesti, vene ja vajadusel ka inglise keeles. Koolituse tellimiseks tuleb kirjutada

koolitussoovist kriisikoolitus@paasteamet.ee

Teadlik ja oskuslik inimene on enesekindel ja tunneb end turvaliselt.

Riik teavitab ohust mitme kanali kaudu:

- SMS sõnum
- mobiiläppid „Eesti äpp“ ja „Ole valmis!“
- sireenid 22 asulas
- ribatekst ERR kanalites
- Lisainfot teavituse kohta uuri**
- veebilehed www.kriis.ee ja www.olevalmis.ee
- helistades riigiinfo telefonil 1247
- riigi ametlikud veebileheküljed ja sotsiaalmeedia-kanalid

60 aastat Valtu kooli lõpetamisest

Heino Laiapea 8. klassis.

Valtu kooli 100. sünnipäeval olime meie kõige nooremad vilistlased. Uhke tunne oli detsembris 1967 Valtu Seltsimajas pidulikult aktusel olla. Ja kui palju rahvast saali mahtus. Laval esinesid kooli akordionistide ansambel, laulukoor, deklamaatorid. Kõik Valtu kooli õpilased, lisaks endised ja tulevased. Hoolega ja hästi olid ettevalmistatud. Kes need meie siis olid?

Kui 1958. aasta 1. septembril alustas meid 16 põngerjat, siis 1966. 11. juunil sai lõputunnistuse neist kaheksa. Neli liitus meiega järgmistes klassides, kokku siis lõpetajaid 12. Kõige väiksem oli naerusuine Reet, kes käis kooli pika maa läbi metsa Saunakülast. Ka hiljem Rapla Keskkooli iga päev sama rada. Elupõline sidetöötaja ja meie klassi hea kokkukutsuja. Ega meil klassi kokkutulekuid väga sagedasti pole olnudki: 20 aastat lõpetamisest, 25 aastat ja 50 aastat. Alati koos õpetajatega. 1991. aasta kokkutuleku on Vallo Leinaru pikalt võtnud filmilindile, mida Aare Hindremäe on nüüd uuendanud. Vaata siit: <https://www.youtube.com/watch?v=Byt-VM5yODYQ&t=243s>

2016. aasta video ja fotod tegi Urmas.

Elle, tunnustatud kondiiter Keava teeristis, oli kooli ajal vaikne tüdruk, meie kokkutulekuks küpsetas kringli, kus sees niipalju rosinaid, et Tootsilgi poleks muret nende otsimisega. Kes meie klassi Toots, Arno ja Teele olid, ei julge kinnitada. Aga eks me samastasime küll ja õpetajatel vanemate inimestena oli oma arvamused.

Kumma külast olid meie klassis Valdi ja Mati. Tõsised poisid, head töömehed oma väikeste viguritega. Ega Valdist saanudki alati aru, millal villast viskab. „Koloriitsed kujud“ nagu kolhoosiesimees ja meile 8. klassis geograafiat õpetanud Tenno Teets tavatses Kumma küla meeste kohta öelda. Mati ja Valdi, nagu teisedki Kumma küla mehed, on tuntud heade õllemeistritena.

Dave ja Peeter käisid kooli põhja suunalt, nendega oli mul osaliselt ühine koolitee, mis vahel venis ajaliselt pikaks. Mõlemast said tehnikamehed, kes meie hulgast liiga

vara lahkusid. Urmas ja Kalev olid ansambli Miki liikmed. Kalev tuntud bussijuht ja tänaseks Kaerepere põliselanik. Tugev täiendus tuli meile V klassi Keava Algkoolist: Toomas, Udo, kes mõne aasta pärast küll Rapla kooli läks, ja Tiit.

Tiidu tädi Ingrid Esnar oli meil väga karm matemaatikaõpetaja, kes 25. aasta kokkutulekul kontrollis, kas me ikka Pythagorase ja Eukleidese teoreemi mäletame. Muidugi mäletasime.

Alles 1991. aastal kokkutulekul saime teada, et Tiit ajas kooli ajal tädile peale: „Osta temale taimemääraja!“ Tiit huvitus taimedest ja loodusest ning läks metsandust õppima ja hiljem töötas Hiiu maal. Elutee viis Hiiu maale ka meie klassi organisaatori Elleni. Nüüd audiitorina tuntud Ellen oleks ka Valtusse jäänud, kui kolhoosil oleks olnud pakkuda siin elamis-pinda.

Toomas

Kõige nähtavama jälje oma tegemistest jättis meile Toomas, kes pärast Valtu kooli lõpetamist õppis Tallinna Polütehnikumis ja TPI-s, hiljem Moskva kinematograafia instituudis. See nähtav jälg on filmid. Ta oli operaator paljudele dokumentaalidele ja kunstilistele filmidele. Menukad on „Karge meri“, „Ideaalmaastik“, „Niper-naadi“ jt. 1984. aastal valminud „Kodukotus“ on filmilugu meie kodumajandist, mille löike Kehtna valla kroonik Aare Hindremäe on kasutanud Tenno Teetsist tehtud filmides.

Neid kodupaiga ajaloost tehtud filme ei tohi uute aegade saabumisel lihtsalt prügikonteinerisse visata nagu kahjuks paljudel organisatsioonidel kombeks.

Huvitav, lõpuklassides olid meil kõigil poisitel ja ka tüdrukutel fotoaparaadid (margid Smena, Fed, Zorki, Zeniit, Kiiev, minul oli Ljubitel). Kui meile tuli kooli 1964. aastal uus noor õpetaja, püüdsid suuremad poisid temast vargsi pilti teha. Nüüd on tore meenutada.

Miks ma Toomasest nii palju kirjutan? Ta lahkus meie hulgast 2020. aastal ja Reet pani tookord kirja sellised read:

„Toomas oli loomeinimene, ideedehrohke vaistuga, lisaks hea huumorimeelega. Oli ju tema see, kelle algatusel said nii mõnedki meie klassi vahvad asjad teoks. Vaevalt, et meie klassikaaslased ja nende lähedased oleksid omaalgatuslikus korras saanud ristitud ja leeritatud, tänu Toomase mõttesõnastusele sai see aga teoks. Toomase tahe oli teha kõike väga sügavuti ja hästi, sageli enda nägemuse järgi. Kui me seda ei teinud või ei suutnud teha, oli ta kriitiline ja julges seda ka välja öelda.“

Esimene õpetaja

Me mäletame esimest õpetajat – Naima Kadakas. Väga hea eesti keele sõnavara, diktsiooniga. Kirjutas meile

1959. aasta kevadest pärit pildil on läbisegi I ja III klassi õpilased.

Esireas vasakult: Heino Laiapea, Kalev Kruusaauk, Arvo Hindo, Reet Sussi, Lehte Sarapson, Evi Valbrit, Ellen Laurimäe ja Malle Kõrtsini.

Teises reas vasakult: Silvi Kösler, Riina Väljaots, Anne Kauri, Kaja Titt, õpetaja Naima Kadakas, Anne Oesalg, Elve Valbrit, Asta Rebel ja Elle Valge.

Kolmandas reas vasakult: Mati Laanemets, Uno Pagarand, Jaak Sussi, Maidu Valge, Ando Valge, Dave Plotnik ja Uno Valbrit. Tagereas vasakult: Rein Toobel, Ando Laurimaa, Peeter Suurkivi, Heino Nõmmik, Ülo Niitsoo ja Jaan Rebel. Foto: Heino Laiapea erakogu

2016. aastal I klassi suure pildi taha igale õpilasele eri pühenduse. „Mu elu unistus oli saada õpetajaks. Kahjuks sain ma olla seda ainult Valtus seitse aastat, olete mul kõik meeles,“ avaldas ta hiljem. Mulle kooliaja statistika kogumise ja foto eest kirjutas õpetaja: „Aitäh suure töö tegijale. Olen liigutatud ja tänulik. N. Kadakas.“

Vaatamata esimese klassijuhataja koolitusele olime V klassis parajad väänikud. Olude sunnil vahetusid meil klassijuhatajad Ainu Paikk, Helve Pärt, Helgi Rei. Kui aga lõpuklassis kooli rangeim õpetaja Saima Titt meid juhatama pandi, sai kord majja. Olime uhked ja tänulikud, et meil oli koolis kaks meesõpetajat: Osvald Ellermaa ja Kalju Rahu. Tõeline maa sool!

Kui teise korruse koridoris ringiratast jalutasime ja ringmänge mängisime, polnud selles midagi protestimisväärselt. Lihtsalt oli selline kord. 12. aprillil 1961 mahtus terve kooli pioneeride tupp televiisorist esimese kosmonaudi lendu vaatama. Valtu kooli ajalukku on see päev läinud aga VII klassi õpilase Uno Prutkovi hüppega teise korruse aknast kosmonaudi auks. Alumisel korrusel oli sugugi mitte leebe direktori Aino Suviste korter. Tollal saadeti Rapla koolist poisse asumisele. Meiegi klassi trehvas neid. Uno oli aga kolm klassi eespool.

*Heino Laiapea
Valtu 8-klassilise Kooli vilistlane
(1966)*

Esimene koolipäev

2. septembri 1958. aasta Ühistööst

leiab meie esimese koolipäeva kirjelduse.

(Ajaleht ei julgenud kirjutada, et olin alles 6-aastane. Tollal ei lubatud nooremaid kooli.)

Esimene koolipäev oli ilus

Pidulikus rivis sammuvad valgetes pluusides ja punaste kaelarättidega pioneerid Valtu 7-kl Kooli päikesepaistelisse saali. Hoolikad käed on kogu ruumi aegsasti ehtinud lillede ja rohelisega. Esimeses reas võtavad istet esmakordselt kooli tulijad: 16 esimese klassi õpilast. Arglikult vaatlevad nad üksteist ja heidavad sõbralikke ja usaldavaid pilke oma klassijuhatajale **Naima Kadakale**. Pärast hünni annab kooli direktor sm. **Suviste** uutele õpilastele õpilaspiletid, vanemad õpilased kinnitavad väikestele rinda sügislilli. Kuid tänavustel esimese klassi õpilastel on juba midagi oma koolile öelda. Pisikene **Ellen Laurimäe** loeb kindlalt ja ilmekalt salmikese „Kassike“, 7-aastane **Heino Laiapea** aga jutustab, kuidas ta ammu ootas kooliaega ja kui rõõmus ta nüüd on, et võib koolis käia. Väikes-

tele vastavad oktoobrilapsed, mullused esmakordselt kooli tulnud **Jüri Seersant** ja **Urmas Läll**. Nad jutustavad, et möödunud aasta esimesel koolipäeval tundunud neilegi koolisaal hiiglasuurena ja lapsi väga palju, kuid nüüd on kõik nii kodune ja armas. Südamlike sõnadega tervitab kaasõpilasi ja õpetajaid VII klassi nimel **Lemmi Sulu**. Samuti möödunud aastal kooli lõpetanu, praegune „Tee Kommunismile“ kolhoosi farmitöötaja **Juta Leinaru**. **Helle Leinberg** aga jutustab lõbusatest suvepäevadest Värskas. Pioneerid laulavad. Pidulikult kujuneb ka nende õpilaste premeerimine, kes suvel töötasid edukalt kooli õppe-katse-aias. Raamatuid ja joonistustarbeid saavad **Lembi Idavain**, **Eha Laiapea**, **Olev Laurimaa**, **Anne Lehtlaan** jt. Kiitust avaldatakse ka lastekolhoosi „Sputnik“ tublidele töötajatele. Seejärel tutvutakse koolimaja ruumidega ja siirdutakse klassidesse esimeseks klassijuhatajatunniks.

„Teeme ära 2026“ Kehtna vallas

Tänavune talgupäev leidis aset 2. mail ja kujunes taaskord väga edukaks ning ühe aktiivsema maakonnana paistis silma taas-kord ka Raplammaa.

Kokku toimus kodumaal ühtekokku 700 talgut, millest meie maakonnas 41, ja kokku tuli tuhatkond talgulist, et üheskoos midagi ägedat, vajalikku või olulist ära teha.

Seekordse talgupäeva eripäraks oli see, et puudus n-ö talgunänn ehk rohelisema jalajälje poole vaadates midagi talgumeeskonna poolt välja ei jagatud.

Fookusteemadena olid sel aastal paljudes paikades käsil keldrite korrastamine

varjumiskohtadeks. Suurt rõhku pöörati ka vaimse tervise teemadele ning muusika ja ühislaulmise olulisusele. Loomulikult sai suure panuse ka heakord.

Kehtna vallas leidis sel korral viis usinat talgujuhti ja ette võeti Lau külas, Eidaperes, Kalbus, Linnaalustel ning Keavas. Oli ka neid, kes talguid korraldasid, kuid veebilehel teemeara.ee ei kajastanud.

Tehtud sai palju olulist. Kiidame osalejaid, eestvedajaid ja ilmataati ning teeme taas ära juba 1.mai 2027.

Mikk Merkivi

Teeme Ära Raplammaa koordinaator

Kehtna talgupäeval osalejad.

„Teeme ära“ talgupäev tõi Kehtna laululava ümber tõelise talgurõõmu

1. mail kogunes Kehtna laululava ümbrusse tegus ja rõõmsameelne seltskond – ligikaudu 25–30 suurt ja väikest talgulist, kelle ühisel jõul sai ära tehtud suur töö.

Riisunud said lehed, kokku korjatud oksad ning kõik üleliigne lusti ja naeru saatel lõkkesse viidud. Aitäh, Enar Karuoja, transpordi korraldamise eest! Talgupäev möödus toimekalt, kuid samas mõnusas kevadises meeleolus – tööd tehti kiirelt ja hea tujuga.

Nüüd on laululava ümbrus taas kaunis ja valmis suvesündmuse vastu võtma! Kohtumiseni juba 30. mail Raplammaa memme-taadi suvepeol

„Rõõm on südames“ ning 22. juunil Kehtna jaanipäeval.

Südamlik aitäh kõigile talgulistele, kes tulid appi, panid käed külge ja aitasid meie ühise paiga veelgi ilusamaks muuta. Koos tehes sünnivadki kõige paremad asjad!

Eriline tänu ka Suurepäraseid Suupisted OÜ-le, kes kostitas usinaid talgulisi maitstva supi ja magusa koogiga – pärast toimekat päeva maitsetes kõik eriti hästi!

Tekst ja foto Eda Luur
Kehtna Klubi juhataja

Kevadtalgud Keavas

11. ja 12. aprill olid Keavas taaskord kevadtalgud. Külaelanikke kogunes mõlemal päeval koos lastega umbes 30 ja tehtud said kõik kevadtööd, mis plaanis olid. Lisaks kõigele muule sai suveaeda kaks linnupesakasti, mille Peeter kohale tõi ja kus tänaseks ka uued Keava elanikud sees on.

Aitäh kõigile kohaletulnutele – teiega oli vahva. Aitäh Margus Kalamile, kes talgulistele taaskord kahel päeval idamaiseid kosutavaid maitseelamusi pakkus. Aitäh ilmataadile, kes meid seekord samuti hästi hoidis.

Keava, ikka heaga!

Tekst ja foto Hendrik Ross
alevikuvanem

Margus Kalam pakkus talgulistele idamaiseid maitseelamusi.

Heakorratalgud Eidaperes

MTÜ Eidapere Piirkonna Külade Selts otsustas ka sel aastal osaleda „Teeme ära“ projektis oma talgutega. Meie talgute eesmärk oli heakord, prügikoristus ja külatalgud.

Osavõtjaid oli talgul kokku 31. Tehtud said hädavajalikud tööd:

- Mukri looduskaitsealale viiva tee äärest prügi kokku korjamine ja äravedu.
- Kassi-Võllimäel sissesõidutee äärsede okste lõikamine ning kokku korjamine koos ära veoga. Kassi-Võllimäe jaanituleplatsi äärte puhastamine okstest.

- Aleti puhkealal võrkpalliplatsi ning lastele kaldal rannaliiva korrastamine ja rohimine ning uue võrkpalli võrgu paigaldamine.

Ave Randmäe Aleti puhkeala korrastamas. Foto: Liina Mühlberg

Koostöös Järvakandi Kooli Eidapere õpipaiga inimestega saime pakkuda talgulistele kooli sööklä ruumides suppi ja iseküpsetatud leiba ning kohupiimakooki.

Oleme korraldajatenä meile inimestele väga tänulikud kokku tulemast, oma töökäsi pakkumast! Aitäh, Anna, Daniil, Amelia, Anita, Klarika, Krista, Greete, Ants, Stiina, Liina, Maret, Evelin, Triinu, Aigar, Väino, Liivi, Riina, Uno, Ave, Derese, Kristian, Liina, Teet, Romet, Maik-Mihkel, Deliise, Ketriin, Annagreete, Gerilyn, Maire ja Andres, et leidsite oma päevas mõned tunnid kogukonna hüvanguks.

Evelin Ivano

Lau küla heakorratalgud Juuru kalmistul

Lau küla kevadisel üldkoosolekul visati õhku idee korraldada talgupäev lisaks traditsioonilistele kohtadele ka Juuru kalmistul. Põhjus lihtne ja proosaline. Juuru kalmistule on maetud mitmeid inimesi, kes on seotud Lau külaga. Otsustati korrastada kolm hauaplatsi, millel ei ole järeltulijaid ega hauahooldajaid. Kalmistuvärvavas ootas meid ees Juuru kooli ajalooõpetaja Kalev Kask, kes tegi lühikese ülevaate inimestest, kelle hauaplatsi hakkasime korrastama. Nendeks olid tuntud ravitseja, nõid ja ennustaja Ann Rosenblatti ehk Noore-Eide (1837–1929), Lau külakooli muusikaõpetaja ja seltsitegelane Priidik Rossi (1867–1930) ning Ingliste vallavanema ametit pidanud Mats Meinbergi (1850–1932) hauaplatsid. Kõigil neil oli oluline roll Lau küla ajaloos.

Kokku osales talgutel 14 inimest.

Tekst ja foto Aare Hindremäe
Lau külavanem

Talgulised Mats Meinbergi hauatähise kõrval. Vasakult: Aro Reinomägi, Rein Haggi, Maire Illopmägi, Virge Siniallik, Rita Valentin, Helle Ert, Merle Kallaste ja Aare Hindremäe.

Kehtna Kunstide Kooli õpilaste osalemine konkursil Raplamaa Noor Muusik 2026

10. aprillil toimus Rapla Kultuurikeskuses konkurss Raplamaa Noor Muusik 2026.

Meie kooli esindasid väarikalt Desiree Kraus (klaver, õp Kätlin Lang) ja Emil Johannes Välja (tuuba, õp Teet Tihvan), mõlemad keskmises vanuserühmas, kus osales kokku 13 noort muusikut.

Mõlema esitus oli kõrgel tasemel – Desiree mäng oli õrn ja voolav, Emil Johannesel aga tugev ja jõuline. Suurepärane töö!

Erilise tunnustusena pälvis Emil Johannes eripreemia puhta tooni eest ning ta kutsuti esinema XXXIV Rapla Kiriku-

muusika Festivali kontserdile, mis toimub 8. juulil kell 19.00 Järvakandi Peetri kirikus.

Palju õnne ja edu edaspidiseks!

Maiu Kell-Kangur
Kehtna Kunstide Kooli
koolijuht

Desiree Kraus klaveril. Fotod: erakogu

Emil Johannes Välja tuubal, kontsertmeister Ea Hark klaveril.

KEHTNA KUNSTIDE KOOL VÕTAB 2026/2027. ÕPPEAASTAKS VASTU UUSI ÕPILASI (alates 7. eluaastast) järgmistele erialadele.

Muusika erialadele:

- klaver,
- vaskpuhkpill (trompet, metsasarv, kornet, eufonium, tuuba),
- trummid,
- kitarr,
- pärimusmuusika (väikekannel, rahvakannel),
- laulustuudio (võimalus ka solistiõpe).

Õppeaeg kõikidel erialadel on 7 aastat.

Õpe on tasuline. Vaata lisa: www.kunstidekool.ee/oppekorraldus/oppetasud.

SISSEASTUMISKATSED, -VESTLUSED, TUTVUMINE ERIALAD-, KOOLI ja ÕPETAJATEGA toimuvad 3. juunil kell 17.00–19.00 Kehtnas.

Sisseastujal tuleb ette valmistada üks laul ilma saateta. Palume katsetele/vestlusele registreeruda tel 52 92 533 või kunstide.kool@kehtna.ee. Küsimuste tekkimisel helista julgelt!

SEPTEMBRIS toimub vastuvõtt 5–6-aastastele lastele MUUSIKA EELÕPPESSE (ettevalmistusklassi) ja 3–4-aastastele lastele MUDILASTE MUUSIKARINGI (vastu võetakse kõik soovijad).

Kunsti erialadele:

- **Eelõppesse (alates 7 a)**, kus õpilased tutvuvad mänguliste tegevuste kaudu kunstimaailma alustega: joonistamise, maalimise, vormiõpetuse ja kompositsiooniga.
- **Vabaõppesse (alates 10 a)**, kus õpilased arendavad edasi oma joonistus- ja maalimisoskust, saavad eksperimenteerida ning katsetada klassikalisi töövõtteid kaasaegse kunsti tegemisel. Märkame ja õpime mõistma ümbritsevat keskkonda ning oleme sõbralikud enda, kaaslaste ja kunsti vastu.
- **Põhiõppesse (alates 10 a)**, kus õpilased omandavad süvenenumalt kunstioskusi ja teadmisi kunstiajaloo ja kunstikultuurist. Arendatakse loovat mõtlemist ja julgust oma ideid isikupäraselt väljendama. Lõpetanul on võimalus lisaõppeastale.

Õppeaeg kunsti erialadel on 4 aastat.

Õpe on tasuline. Vaata lisa: www.kunstidekool.ee/oppekorraldus/oppetasud.

SISSEASTUMISVESTLUSED, TUTVUMINE ERIALADE, KOOLI ja ÕPETAJATEGA toimuvad 3. juunil kell 17.00–19.00 Kehtnas.

Palume vestlusele registreeruda tel 52 92 533 või kunstide.kool@kehtna.ee.
Vaata lisa: www.kunstidekool.ee/oppekorraldus/sisseastumine.

Hiie Haldja Kaer. Foto: erakogu

Keiti-Liisa Toome. Foto: erakogu

Kehtna Kunstide Kooli õpilaste osalemine kunstibiennaalil

Meie kunstiõpilaste osalemine Märjamaa Muusika- ja Kunstikooli korraldataval rahvusvahelisel biennaalil „Üllatav leid“ on juba pikk traditsioon. Sel aastal oli teemaks „Logelemise loovus“, mis pani juurdlema igavuse ning omaette olemise mõjust loomingule. Teema haakub tunnustatud loodusmehe Fred Jüssi elufilosoofiaga.

Osales 19 kooli, neist 7 Lätist. 170 töö hulgast valiti näitusele 57 kõnekamat pilti. Autorite tunnustamisele järgnes Skizze loominguline akrüülvärvi kasutamise õpituba.

Keiti-Liisa Toome, Hiie Haldja Kaer ja Klaara-Liisa Tint, õnnitleme tunnustuse puhul!

Tekst ja fotod õpilaste juhendajatelt
Saima Randjärv
Liisimari Randjärv
KKK kunstiõpetajad

Kehtna Kunstide Kooli

LÕPUAKTUS-

KONTSERT

4. juuni
kell 18.00

Annemai Kauri
KLAVER PÕHIÕPE

Keiti-Liisa Toome
KUNST VABAÕPE

Johanna Rebecca Raid
KITARR VABAÕPE

Kristelle Pihus
KUNST VABAÕPE

Jessica Ladoga
KUNST VABAÕPE

KEHTNA KUNSTIDE KOOL

Kuulustas: Liisimari Randjärv, Saima Randjärv

Ajaloohõnguga päev Järvakandis

Teisipäeval, 19. mail oli Järvakandis natuke ajaloohõnguga päev. Meie kooli uuel staadionil peeti esimene suurem kergejõustikuvõistlus – Kehtna valla algklasside spordipäev. Nelja kooli (Valtu, Kehtna, Järvakandi ja Eidapere õpipaik) 44 õpilast alustas päeva kombineeritud teatejooksudega, mis algas pendelteatejooksuga ja lõppes emotsionaalse „ussijooksuga“. Põhialad olid seekord 60 m jooks, kaugushüpe, pallivise ja pikem jooks – nagu tavaliselt. Ilm soosis ja võistlejad näitasid tänutäheks ka tublisid tulemusi. Avasõnad lausus hetkel suisa kolme kooli loots Siilas Kask ja võistlus saigi alata. Seekord said võidurõõmu maitsta järgmised õpilased.

NT (I-II kl) 60 m jooks: I Anette Karaban (Valtu PK, 10,4), II Elliko Labi (Valtu PK, 10,8), III Mette Särev (Kehtna PK, 11,0).

Kaugus: I Anette Karaban (Valtu PK, 2,81), II Häli Evert (Järvakandi K, 2,73), III Triinu Teets (Valtu PK, 2,71).

Pall: I Häli Evert (Järvakandi K, 15,50), II Triinu Teets (Valtu PK, 15,50), III Mette Särev (Kehtna PK, 14,00).

300 m: I Anette Karaban (Valtu PK, 1,05,7), II Triinu Teets (Valtu PK, 1,07,5), III Elliko Labi (Valtu PK, 1,10,2).

NP (I-II kl) 60 m jooks: I Gerret Viet (Järvakandi K, 9,6), II Devin Jõgi (Valtu PK, 9,7), III Keiro Kenneth Toppasia (Järvakandi K, 10,6).

Kaugus: I Rain Arengo (Järvakandi K, 3,33), II Devin Jõgi (Valtu PK, 3,20), III Gerret Viet (Järvakandi K, 3,14).

Pall: I Jakob Padrik (Kehtna PK, 29,00), II Robin Rimmel (Valtu PK, 28,00), III Rain Arengo (Järvakandi K, 25,00).

400 m: I Devin Jõgi (Valtu PK, 1,23,7), II Gerret Viet (Järvakandi K, 1,25,4), III Robin Rimmel (Valtu PK, 1,25,7).

VT (III-IV kl) 60 m jooks: I Kristelle Palm (Valtu PK, 9,1), II Hiie-Mai Labi (Valtu PK, 9,6), III Janely Sepp (Valtu PK, 9,8).

Kaugus: I Kristelle Palm (Valtu PK, 3,60), II Hiie-Mai Labi (Valtu PK, 3,20), III Janely Sepp (Valtu PK, 3,18).

Pall: I Elisabeth Salumets (Järvakandi K, 31,00), II Kristelle Palm (Valtu PK, 25,00), III Janely Sepp (Valtu PK, 22,00).

400 m: I Greteliis Jõema (Järvakandi K, 1,23,2), II Janely Sepp (Valtu PK, 1,31,5), III Hiie-Mai Labi (Valtu PK, 1,32,0).

VP (III-IV kl) 60 m jooks: I Oliver Püvi (Valtu PK, 8,7), II Riko Stražev (Järvakandi K, 9,4), III Maario-Andres Uutmann (Valtu PK, 9,6).

Kaugus: Oliver Püvi (Valtu PK, 3,84), II Robi Rütmaa (Valtu PK, 3,73), III Riko Stražev (Järvakandi K, 3,61).

Pall: I Erich Toome (Valtu PK, 42,70), II Robin Rütmaa (Valtu PK, 40,00), III Robin Heinmets (Kehtna PK, 34,50).

500 m: I Robin Rütmaa (Valtu PK, 1,46,1), II Riko Stražev (Järvakandi K, 1,49,9), III Robin-Armin Raidoja (Valtu PK, 1,50,0).

Võistlus sai läbi viidud Valtu ja Järvakandi õpetajate omal algatusel ja Raplamaa Spordiliidu (Laine Rokk) tõhusal kaasabil. Täname ka Järvakandi kooli õpilasi, kes olid tublid abilised kohtunikutöös. Lõpus jäi kõlrama, et võiks järgmine aasta üritust korrata – ehk seekord siis Kehtna staadionil. Võib-olla saab taastatud ka traditsioon, mis omal ajal kindlalt kalendris sees oli ja siin on ka väiksemate koolide õpilastel eduelamus suurem kui suurel maakondlikul võistlusel.

Tublimaid ootas reedel, 22. mail ees maakondlik võistlus Kohilas.

Margus Sepp

Ühispiilt medalisaajaist. Fotod: Heivi Äärma

400 meetri jooksus käib tihe rebimine Devin Jõgi ja Gerret Vieti vahel.

Nooremate poiste 60 m jooksu esikolmik – I koht Gerret Viet (Järvakandi Kool), II koht Devin Jõgi (Valtu Põhikool), III koht Keiro Kenneth Toppasia (Järvakandi Kool).

Vestlusõhtute sari kutsus avastama maailma maid ja rahvaid

2026. aasta alguses sai Kaerepere alevikus alguse uus ja põnev vestlusõhtute sari „Maailma maad ja rahvad“, mis tõi kord kuus Valtu Raamatukogu ruumidesse kogenud rändurid, seiklejad ja reisikorraldajad. Õhtutel jagati värvikaid reisilugusid, ehtsaid emotsioone ning kaasahaaravat pildimaterjali maailma eri paigust.

Sarja avas jaanuaris toimuv reisiõhtu, kus Kaiu kandist pärit rändur Kalev Kiviste viis kuulajad Aafrika läänerrannikule. Koos temaga rännati läbi Togo, Ghana ja Benini, avastati kohaliku elu eripära ning kuulati teekonnal kogitud põnevaid juhtumisi.

Veebruaris jätkus sari kohtumisega ettevõtja ja maailmaränduri Margus Kalamiga. Tema reisimuljed viisid kuulajad Indoneesia saarestiku kaugeimatele saartele: Sumbale ja Timorile. Õhtu jooksul sai kuulda lugusid seal-

Reisikorraldaja Ivo Tšetörkin.

sest kultuurist, loodusest ja inimestest.

Märtsikuus tuli külla reisikorraldaja ja seiklusretkede eestvedaja Ivo

Maailmarändur Margus Kalam. Fotod: Leaanya Leisson

Tšetörkin, kes tutvustas oma Peruu ja Amazonase retki. Ivo on aastate jooksul saanud tuntuks kui kirglik Lõuna-

Ameerika kultuuride avastaja ning reisisaadete looja. Oma kohtumisel rääkis ta sellest, kuidas juristiametist sai alguse hoopis elu täis seiklusi, rännakuid ja kohtumisi eri kultuuridega. Kuulajatel avanes võimalus piiluda Amazonase pärisellu ning kogeda lugude kaudu kohaliku elu värvikust ja eripära.

Aprillis viisid Aime ja Ain Klandorf Metsaääre külast osalejad Atlandi ookeanis asuvatele Roheneemesaartele. Õhtu jooksul räägiti sealsest loodusest, kultuurist ja saarte omanäolisest elurütmist.

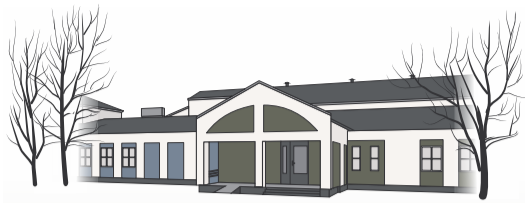
Kevadhooaja lõpetas mais toimunud kohtumine seikleja ja automatkaja Väino Laisaarega. Tema jutud 4x4 reiseid rännakutest viisid kuulajad Iraani, Iraaki ja Saudi Araabiasse. Väino on tuntud reisisaadete, videote ja artiklite autorina ning kaasahaarava

esinejana, kelle lood maailma eri paikadest pakkusid nii põnevust kui ka uusi vaatenurki. Emotsiooniküllane kohtumine oli garanteeritud.

Vestlusõhtute sari toimus projekti „Valtu Põhikooli arendamine haridus-, kogukonna- ja kriisiennetuskeskuseks“ raames ning oli osa tegevusest „Täiskasvanute akadeemia koolituste läbi viimine kogukonnale“. Sarja eesmärk oli pakkuda kogukonnale uusi teadmisi, inspireerivaid kohtumisi ja võimalust ühiselt avastada erinevaid kultuure ning maailmavaateid.

Täname südamest iga jutuvestjat ja kuulajaid. Infot järgmiste sündmuste kohta leiab MTÜ Arenduselts Koduase ja Valtu Raamatukogu Facebooki lehel.

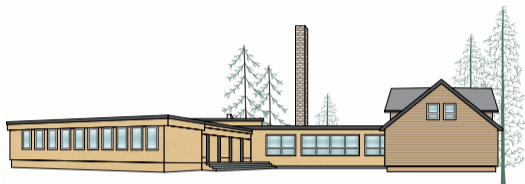
Signe Mürkhain
Valtu raamatukoguhoidja

Eidapere Kultuurikeskus

20.06 kell 19 Eidapere jaanituli Kassi-Võllimäel. Esineb ansambel Carriba, õhtut juhivad DJ Mamba. Esinevad rahvatantsijad. Mängud suurtele ja väikestele. Sissepääs tasuta. Võimalik on osta sularahas toetajapilet, mis osaleb loteriis.

Lisainfo FB @eidaperekultuurikeskus ja kultuur.kehtna.ee.

Lelle Rahvamaja

22.06 kell 20 jaanituli Lelle külaplatsil. Õhtujuht Pille Amur. Esineb rahvatantsurühm Umbsõlg. Lõkke süütamine kell 21. Önneloos. Lastele näo-maalingud. Tantsuks ansambel Kahur ja Roos. Pakutakse jaanisööki ja -jooki. Eelteade! **22.08.2026** Lelle külapäev. Kodukohvikute registreerimine tel 5341 9357.

Täiendav info FB @lellerahvamaja ja kultuur.kehtna.ee

Kolmapäevaõhtuste Rapla kiriku kontsertide kava

- 3. juuni kl 20 Rapla Muusikakool, TEKLA TAPPO viiulipilased, KRISTI HINSBERG (orel), ANDREI LÖGUN (klaver)
- 10. juuni kl 20 Rapla Muusikakool, ANGELA KATKOSILTI flöödiõpilased, KRISTI HINSBERG (orel)
- 17. juuni kl 20 KADRI PLOOMPUI (orel), ALINA SAKALOUSKAYA (mandoliin)
- 24. juuni kl 20 oreliduo TIIA TENNO-HILLE POROSON, ANNELIIS VOLMER (sopran)
- 1. juuli kl 20 ULLA KRIGUL (orel), VIRGO VELDI (saksofon)
- 8. juuli kl 20 TAMARA BADALYAN (orel, Saksamaa/Armeenia)
- 15. juuli kl 20 MARIA LEHTLAAN (orel)
- 22. juuli kl 20 INES MAIDRE (orel), INGMAR SIMSON-VALTIN (viul)
- 29. juuli kl 20 HANA BARTOŠOVA (orel, Tšehhi)
- 5. august kl 20 MARJU RIISIKAMP (orel), JANARI JORRO (bariton)
- 12. august kl 20 DARIUSZ BAKOWSKI-KOIS (orel, Poola), MARCIN KUCHARCZYK (orel, Poola)
- 19. august kl 20 LIGA IVANE (orel, Läti), IEVA VEIDE (kõrge, Läti)
- 26. august kl 20 ANDREAS LIEBIG (orel, Šveits), GUDRUN SIDONIE OTTO (sopran, Šveits)

Kehtna Klubi

18.06 kell 13 Keava eakate seltsi Videvik kogunemine Keava Raamatukogu saalis. Olete oodatud!

22.06 kell 18 Kehtna jaanituli laululaval. Alustame rongkäiguga Kehtna Klubi juurest. Õhtut juhivad DJ Mamba, tantsuks mängivad ansambel Sinu Naine. Esinevad Kehtna Klubi kollektiivid, jaanimängud nii suurtele kui ka väikestele, önneloos, lasteala ning lapsi sõidutavad Kehtna Tallide ponid. Toitlustab OÜ Artur ja Catering ning Suurepärased Suupisted OÜ, maiust pakub Jäämari OÜ. Jaanilõkke süütame kell 21. Üritus on tasuta.

Täpsem info FB @kehtnakubi ja kultuur.kehtna.ee.

Valla raamatukogud

Kõigis Kehtna valla raamatukogudes **01.06–31.08.2026** laste suvelugemise programm „Õunad puusse“. Ootame aktiivset osavõttu! Täpsem info oma koduraamatukogust.

01.05–01.10.2026 üle-eestiline templimäng „Avasta Eesti raamatukogusid“. Küllasta erinevaid Eesti raamatukogusid! Meie valla raamatukogud ootavad sind samuti külla. Templipassi küsi oma raamatukoguhoidjalt!

Järvakandi

Näitus „12 tooli. Päästetud“.

Keava

13.06 kell 14 Keava Raamatukogu 100 tähistamine.

18.06 kell 13 Keava eakate seltsi Videvik kokkusaamine.

Kehtna

Näitus „Põhjamaiste peremajade tulek Eestisse. 1960. aastate tüüpprojektid“.

Täpsem info FB ja kodulehel raamatukogud.kehtna.ee

XXXIV RAPLA KIRIKUMUUSIKA FESTIVAL

30. juuni kell 19 KEHTNA KIRIK SAKSOFONIKVARTETT SAXISSIMA
Rene Laur (sopransaksofon), Emily Urla (altsaksofon), Lauri Sepp (tenorsaksofon), Tanel Koho (baritonsaksofon)

Kavas: Ravel, Piazzolla, Bizet, Kõrvits jt.
Piletid: 20/15 €

Kehtna Kunstide Kooli ja Raplamaa muusikakoolide õpilastele sissepääs tasuta, õpetajatele soodushinnaga.

Valtu Seltsimaja

11.06 pensionäride klubi Koduläte kokkusaamine. Oma osavõtust anna teada telefonil 5394 1539.

22.06 kell 18 Kaerepere jaanituli küla lõkkeplatsil. Traditsioonilised mängud nii lastele kui ka täiskasvanutele, önneloos. Esinevad Valtu Seltsimaja kollektiivid. Toitlustab kohvik Hollivuuud. Tantsuks mängivad Janno ja Arlin, õhtut juhivad Allar Läll. Jaanilõkke süütame **kell 21**. Sündmus on kõigile tasuta, kuid võimalik on soetada 5 € rattaloosi pilet. Kõigi piletistajate vahel loositakse **kell 23** välja jalgratas.

Täpsem info FB @valtuseltsimaja ja kultuur.kehtna.ee.

Järvakandi KULTUURIHALL

07.06 kell 10–14 Järvakandi taime- ja käsitöölaad. Tule müüma ja ostma!

23.06 kell 19 Järvakandi jaanipäev Sulleri puhkealal.

02.05.2026–15.04.2027 Järvakandi Klaasimuseumis on avatud näitus „Klaasi aeg Eidaperes“. Näitus tutvustab Eesti klaasitööstuses olulise jälje jätnud Eidapere klaasivabriku ajalugu ning toodangut.

Lisainfo FB @jarvakandikultuurihall ja kultuur.kehtna.ee.

8. juuli kell 19 JÄRVAKANDI KIRIK KIRIKU 30. JUUBELIKONSERT

Pühendatud kirjanikule ja heliloojale Enn Vetemaale. Esinevad Raplamaa Noor Muusik 2026 konkursi preemia saajad ja Rapla Vesiroosi kooli Teatristuudio Ega Vist õpilased. Kavas Enn Vetemaa luule ja klassikalise muusika pärlid. Piletid 10/5€

Kehtna Kunstide Kooli ja Raplamaa muusikakoolide õpilastele sissepääs tasuta, õpetajatele soodushinnaga.

ÖNNITLEME!

93

Aino Murula

92

Helga Proden

90

Jaan Sulg

85

Rein Ranne

Eha Lepik

Ben Vilgo

Elle Käpp

80

Eha Mägi

Tõnu Voog

75

Vaike Laurits

Helle Kalam

Reet Lainelo

Hülle Aigro

Maire Mururand

Maie Heinsalu

Urmast Lepikult

70

Artur Kokk

Reet Kaljund

Ljudmila Suhhova

Ellen Zolgo

Vaike Kästik

Allan Pappa

UUED VALLAKODANIKUD

Mateo Valts

Mirell Lohk

MÄLESTAME

Nina Gusatšenko
Ivi Ahtijainen
Elsa-Eljola Michelson
Arvi Kents

Kui Teie ei soovi oma andmete avaldamist õnnitluste rubriigis, palume sellest kirjalikult Kehtna Vallavalitsusele teada anda. Sellel juhul jääb piirang alaliselt kehtima, kuni teilt laekub avaldamise nõusolek.

Jaan Sulg

Kümme enne sadat on väarikas kogu, milles elutarkus ja mehemele tegu! Õnnitleme, soovime jaksu ja hoogu, juurde kapaga rõõmu!

Seakõrva Ordu

KIRIKUTEATED

RAPLA MAARJA

MAGDALEENA KIRIKUS

Laupäeval, 30. mail alates kell 9 kevadtalgud pastoraadi juures

Pühapäeval, 31. mail kell 12

kolmainupüha armulauaga jumalateenistus

Pühapäeval, 7. juunil kell 12

armulauaga jumalateenistus

Pühapäeval, 14. juunil kell 12

armulauaga jumalateenistus

Pühapäeval, 21. juunil kell 12

armulauaga jumalateenistus

Teisipäeval, 23. juunil kell 11

võidupüha jumalateenistus,

jutlustab piiskop Ove Sander

Teisipäeviti kell 19

osadusõhtu pastoraadis

KEHTNA PEETRI KIRIKUS

Pühapäeval, 31. mail kell 15

kolmainupüha armulauaga

jumalateenistus

Pühapäeval, 28. juunil kell 15

armulauaga jumalateenistus

JÄRVAKANDI PAULUSE

KIRIKUS

Pühapäeval, 7. juunil kell 15

armulauaga jumalateenistus

Pühapäeval, 21. juunil kell 15

armulauaga jumalateenistus

LELLE PÜHA KOLMAINU

KIRIKUS

Pühapäeval, 31. mail kell 11.00

kolmainupüha jumalateenistus

Pühapäeval, 21. juunil kell 11.00

jumalateenistus

Keset ilusat kevadist päikesekulda viib tee sind sinna, kust tagasi ei tulda...

ÖNNE TEETS 3.10.1938–18.05.2026

Igavikuteele on lahkunud meie kodukandi tuntud pere-ema, vanaema, vanavanaema. Lihtne Saaremaal sirgunud naine, töökas ja sõbralik, väikestest lastest, laulust ja käsitööst rõõmu tundev olid Sa, Õnne!

Meenutame ja mälestame. Avaldame siirast kaastunnet poegadele peredega, kõigile lähedastele, sugulastele, sõpradele.

Kaasteelised Kaerepere kandist

Kallid Sirje ja Helmi

Südamlik kaastunne Sirjele ja Helmile ning lähedastele kalli ema

IVI AHTIJAINENI

lahkumise puhul.

Endised kolleegid Järvakandi Lasteaiast Pesamuna ja Kukupai rühmast

KIRIKUTE ÖÖ

5. JUUNI 2026
+
RAPLA
MAARJA-MAGDALEENA
KIRIK

**AVATUD
20.00-23.00**

Tule avastama Rapla kirikut erilises õhtuses atmosfääris – avatud uksed, rahu ja valgus keset suveõhtut.

VAATA TÄPSEMALT:
eelk.rapla.ee

Raplamaa
NAISTE TUGIKESKUS

tel: 54005 144 www.raplanaistetugi.ee
raplanaistetugikeskus@gmail.com

TASUTA TEENUSED

- Esmane kriisihõlvamine
- Juhtumipõhine nõustamine
- Vajadusel psühholoogiline nõustamine, psühhoteraapia, õigusabi, ajutine majutus

Vägivallast on väljapääs. Aitame sul seda leida.

envl

CINEMA CAFE JÄRVAKANDIS
SUURIM JA VANIM KOHALIK TOITLUSTAJA
KOHAPEAL VALMISTATUD MAITSEV JA SOODNE TOIT
AITAME KATTA SINU PEOLAUA VÕI KORRALDAME KOGU ÜRITUSE

TOOME SINU TELLITUD TOIDU SULLE KOJU KÄTTE

clubcinema.ee • +372 520 9459 • info@clubcinema.ee

KÕHU TÄIDAB

Cinema
CATERING

OLEME AVATUD IGA PÄEV

KÕIK, MIS PUUDUTAB TOITLUSTAMIST

PEOLAUAUD
SÜNNIPÄEVAD
VASTUVÕTUD
BANKETID
MATUSELAUAD
FIRMAÜRITUSED
JÕULULAUAUD
TÜDRUKUTE- JA
POISTEÕHTUD
GRUPPIDE TOITLUSTAMINE

Valla Vaatleja

Trükk: AS Printall
Tiraaž: 2850
Toimetusel on õigus lugusid toimetada ja lühendada.

Väljaandja: Kehtna Vallavalitsus
(Pargi 2, Kehtna, 79001)
Toimetaja: Aare Hindremäe

E-post: vallavaatleja@kehtna.ee
Tootja: Kredor OÜ
Küljendus: MK Meedia OÜ

Järgmise lehe materjale ootab toimetus 22. juuniks.

www.facebook.com/kehtnavald
Vallaleht internetis: www.kehtna.ee/valla-vaatleja

Rajavallutaja väljakutse!

Liigu ja avasta Raplamaa terviserajad ja rabad ning osaled aktiivse rajavallutaja uhkes auhinnaloosis!

1.juuni-30.juuni

Rajavallutaja eesmärk on motiveerida Raplamaa elanikke aktiivsema eluviisi poole ning suurendada seeläbi tervena elatud aastate arvu.

RAPLA
MAAKONNA SPORDILIIT

100 AASTAT KEAVA RAAMATUKOGU

Laupäeval, 13. juunil 2026 kell 14

Tule tähistama Keava raamatukogu 100. sünnipäeva! Sündmus toimub õues ja on kõigile tasuta.

Sind ootavad üllatusesinejad, MTÜ Keava Haridus- ja Kultuuriseltsi heategevuslik kohvik ning raamatukogu saalis Nobedate Näppude käsitöönäitus.

Ootame Sind!

Omniva ootab kogukondade soovitusi, kuhu paigaldada uusi pakiautomaate

Omniva alustab oma pakiautomaatide võrgustiku laiendamist Kullamaa külast Läänemaal. Kokku on praeguseks kinnitatud 43 uut asukohta üle Eesti. Omniva ootab nüüd kogukondade soovitusi, millistesse asukohtadesse oleks pakiautomaati veel tarvis.

„Omniva eesmärk on arendada üle Eesti välja tihe kodulähedane pakitaristu, et teha inimeste poolt üha enam eelistatud e-kaubandus kiiresti ja mugavalt kättesaadavaks kõikjal. Liigume täiskäigul edasi tuleviku suunas, kus igas Eesti asulas on oma pakiautomaat olemas ning suuremates asulates on lähim pakiautomaat sussisammu kaugusel igast dust,“ sõnas Omniva juht Martti Kuldma.

„Esimesed uued asukohad on just Eestimaa küldes ja alevikes. Edasi vaatame lisaks maapiirkonnale ka linnades automaatidega kodudele lähemale tulemise suunas,“ lisas Kuldma.

Uus kinnitatud asukoht Kehtna vallas on järgmine:

- **Lelle Meie kaupluse pakiautomaat (Pärnu mnt 13, Lelle Alevik, Kehtna vald, Raplamaa).**

Kui automaadi paigalduskuupäev on teada, teavitab Omniva kohalikke elanikke automaadi avamisest, tühjendus-aegadest ja kasutamise juhistest Omniva kodulehel ning võimalusel ka omavalitsuse ja kohaliku meedia vahendusel.

Kuhu Eestis oleks veel vaja pakiautomaate?

Omniva ootab kohalike omavalitustelt, kogukonnaorganisatsioonidelt ja eraisikutelt soovitusi, kuhu Eestis oleks veel vajalik ja mõistlik pakiautomaat paigaldada. Oma soovitusi saab sisestada või juba antud soovitusi sisestada Omniva kodulehel.

„Ka praeguseks kinnitatud ja töös olevad uued asukohad on leitud koostöös kohalike omavalitsustega, kuna just kohalikud inimesed ise mõistavad kõige paremini oma piirkonna vajadusi – kus on pakisaajaid, kuid puudub pakiautomaat, milline täpne asukoht jääb kõige enamate inimeste igapäevasele liikumisteele ja oleks seega mugavaim,“ selgitas Omniva pakiautomaatide tootejuht Tanel Raun. „Väga oodatud on soovitusi nii maa- kui ka linnapiirkonnas.“

Omniva kõrvutab kogukondade soovitusi oma andmetega ning valib välja asukohad, kuhu võrku laiendada.

TARTU ÜLIKOOL Eesti geenivaramu Rahastanud Euroopa Liit

Oled geenidoonor?

Osale uuringus ja aita mõista, mis mõjutab Eesti inimeste heaolu ja vaimset tervist

portaal.geenidoonor.ee

REAKUULUTUSED

Ostan teie auto, kaubiku või maasturi. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga. Tel 5630 4306.

Koristan teie territooriumi risustavast vanarauast. Hoonete lammutus. Hind kokkuleppel. Tel 58804029.

SURNUIAPÜHAD

Kergus 27. juunil kell 11
Raplas 24. juunil kell 12
Järvakandis 5. juulil kell 15
Lelles 11. juulil kell 11
Kehtnas 26. juulil kell 15

